

št. 186 (21.119) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vsasi Žakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190
Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

TOREK, 12. AVGUSTA 2014

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

IRAK - Maliki noče prepustiti premierskega položaja Abadiju

Hud boj za oblast in spopadi na severu

ITALIJA - Napoved Moody's dvomi v hitro ozdravitev gospodarstva

RIM - Bonitetna agencija Moody's je napovedi o gospodarski rasti Italije v letu 2014 iz pozitivnih spremembla v negativne. Tako naj bi imel BDP ob koncu leta negativni predznak, padec gospodarske rasti pa naj bi bil 0,1 odstoten. Zanimivo pa je, da je Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj OECD naslikala bolj »rožnatov« sliko Italije in ji napovedala 0,1 odstotno rast. OECD tudi navaja, da vodilna svetovna gospodarstva v povprečju izkazujejo trend stabilne rasti, pri čemer pa gre Veliki Britaniji še posebej dobro, Japonska in Nemčija pa kaže znake izgubljanja zagona.

Na 9. strani

SESLJAN - Naselje Bo Portopiccolo po naše postal Afrika?

NABREŽINA - Upravitelji novega turističnega naselja Portopiccolo v Sesljanskem zalivu računajo, da bo v tamkajšnjih 462 stanovanjih naseljenih od 1.200 do 1.300 ljudi (to je več kot jih sedaj živi v osmih vaseh na območju nad železniško progo). S tem bo devinsko-nabrežinska občina dobila novo (umetno) naselje.

Po občinskem statutu pa morajo biti imena vseh zaselkov in krajev v občini dvojezični, kot je to obvezljalo tudi za Naselje sv. Mavra in Ribičko naselje. Bo Portopiccolo dobil slovensko ime po ledinskem imenu tamkajšnjega območja Afrika?

Na 4. strani

RONKE - Podpis dogovora
Intermodalni pol bo zgrajen v treh letih

Katrin Štoka drugič kraljica terana

Na 2. strani

Začasna rešitev za neplačalnike najemnin

Na 4. strani

Geraldijev umor: po 11 letih našli pištolo

Na 5. strani

Kras: kdaj en evro za zapuščeno hišo?

Na 6. strani

Ustrelil je žensko in si nato sodil sam

Na 10. strani

GORICA - Serracchianijeva o zdravstvu in porodnišnici

»Podpis sporazuma s Šempetrom v sozvočju z evropsko direktivo«

GORICA - Predsednica dežele Debora Serracchiani je včeraj ponovno obiskala Gorico, kjer se je skupaj z deželnim odbornikom Mario Sandro Telesco udeležila seje komisije za zdravstvo goriškega občinskega sveta. Srečanje je bilo živahnino in dobro obiskano, do nasilnih izgredov in grobih žalitev pa tokrat ni prišlo. Upravitelji sta prišli v Gorico pojasnit ustrezno zdravstvene reforme, ki bo v deželnem svetu pristala 30. septembra in ki temelji na krepitvi teritorialnih storitev, med glavnimi temami seje pa so še vedno bile ukinitev goriške porodnišnice in njene posledice. Govor je bil tudi o podpisu sporazuma s šempetsko bolnišnicijo, ki je v polnem sozvočju z evropsko direktivo o prostem prehodu pacientov, pravi Serracchianijeva.

Na 10. strani

TRST - Srhljivo odkritje po smrti don Rocca

Zagoneten umor v duhovniškem domu

5

SLOVENIJA - Mandatar v začetku prihodnjega tedna

Pahor začel posvetovanja, Cerar nadaljuje pogajanja z možnimi vladnimi partnerji

LJUBLJANA - Predsednik republike Borut Pahor je včeraj začel posvetovanja s poslanskimi skupinami o mandatarju. Se stal se je s predstavniki relativne zmagovalke volitev SMC, njen predsednik Miro Cerar pa je pojasnil, da ga namerava Pahor za mandatarja predlagati v začetku prihodnjega tedna.

Cerar je v izjavi za medije po določanskem srečanju s Pahorjem, kjer ga je spremljala tudi vodja poslanske skupine SMC Simona Kustec Lipicer, pojasnil, da koalična pogajanja v teh dneh potekajo na bolj vsebinski ravni. Do konca tedna pričakuje takšne obrise koalicije, ki bodo dovolj trdna osnova za to, da preidejo v zaključno fazo pogajanj, ki bodo po njegovih besedah potekala še do konca meseca in po potrebi tudi pozneje.

Najverjetnejši novi mandatar se je poldne sestal s predstavniki NSi in SD. Odločitev NSi, ali nadaljuje pogajanja za vstop v koalicijo, bo znana v sredo, ko bo zasedal izvršilni odbor. Vodja poslanske skupine NSi Matej Tonin je po včerajnjem srečanju z vodstvom SMC pojasnil, da še ne ve, kakšna bo odločitev odbora. Včeraj so se namreč pogovarjali o tistih stvareh, ki jih na prejšnjih pogajanjih niso uspeli odpreti, v torek pa od SMC pričakujejo čistopis sporazuma.

Tako še ne vedo, katere stvari oziroma dele programa NSi bodo v SMC upoštevani in katere ne, na podlagi čistopisa pa bodo v sredo tudi sprejeli odločitev. Bo pa

Miro Cerar bo kmalu mandatar

ARHIV

Tonin v sredo, ko bodo predstavniki NSi odšli na posvetovanja k Pahorju glede mandatarja, povedal, da si kandidat zmagovalne stranke zaslubi pozivku mandatarstva.

Predsednico SD Dejan Židan je po včerajnjih usklajevanjih s SMC ocenil, da gredo pogovori v pravo smer, tudi socialdemokratsko. Drugi osnutek koaličnega sporazuma, ki ga pričakujejo v torek, bo sicer osnova za stališče, ki ga bo SD v sredo zastopala pri predsedniku države Pahorju, ter osnova za podporo SD najverjetnejšemu novemu mandatarju Miru Cerarju. Po Židanovih besedah si Cerar še vedno prizadeva, da bi bila koalicija čim širša, vključno z NSi. Pri tem ima najverjetnejši novi mandatar tudi podporo SD,

je zagotovil. A je obenem tudi povedal, da socialne kapice, ki jo sicer zagovarja NSi, v osnutku koalične pogodbe ne bo. Po njegovem prepričanju je to instrument, ki bi razgrajeval socialno državo, saj da bi »bogatška kapica« v pokojninski blagajni povzročila od 60 do 250 milijonov evrov manka, kar bi pomenilo zahtevo po novi pokojninski reformi.

Tako tudi ne bo delne socialne kapice, ki jo zagovarja SMC. Kot je ocenil Židan, bi ta pomagala le enemu odstotku ali petim odstotkom najbogatejših ljudi. Ob tem razume predstavnike menedžerjev, ki "se borijo, da bi bili njihovi osebni dohodki manj obdavčeni", a Židan predлага manj "egoizma" in razmislek o državi kot celoti.

Židan pričakuje, da bodo od prihodnjega ponedeljka dalje koalično pogodbo usklajevali po ekspertrih skupinah, konec prihodnjega tedna pa se pogovarjali tudi že o kadrilih. Neuradno je sicer slišati, da stranko SD zanima gospodarski resor, prav tako kot tudi NSi, vendar je Židan zagotovil, da se o kadrovjanju za zdaj še ne pogovarjajo.

Danes Cerarja čakajo še usklajevanja z DeSUS in ZaAB. Obenem se nadaljujejo tudi posvetovanja predsednika Pahorja s poslanskimi skupinami. Danes so v njegov urad vabljeni predstavniki SDS in DeSUS, jutri pa še predstavniki SD, ZL, NSi, ZaAB in poslanska skupina narodnih skupnosti. (STA)

DUTOV LJ - Konec tedna je bil že 44. krajevni praznik

Kraljevala teran in pršut

Katrin Štoka že drugič kraljica terana - Nagradili najboljše pridelovalce terana - 10-letnica Kraške vinske ceste

DUTOV LJ - Devetindvajsetletna Katrin Štoka, doma iz Breščkov, ki je bila v začetku avgusta pred dvema letoma v Pliskovici okronana za kraljico terana, je to soboto na 44. prazniku terana in pršuta v Dutovljah že drugič prejela krono, ki ji jo je predala lanska kraljica terana Anet Jagodič iz Avberja, lento pa predsednik Društva vinogradnikov in vinarjev Krasa David Štok. Družbo so jim delale slovenska vinska kraljica Špela Štokelj, kraljica rebule Teja Erzetič in vipavsko vinsko kraljico Karman Cizara. Že 9. novodobna kraljica terana Katrin Štoka napoveduje prizadevanja za enoten kraški vinorodni okoliš, kar bi bil prvi tovrstni primer v Evropi, čeprav je zgodovinsko gledano že obstajal enoten geografski prostor na območju Krasa, ki sega vse do Jadranskega morja. Katrin je končala prvo stopnjo somelierske šole in si prizadeva za povečanje kvalitete terana, ki je v evropskem prostoru že zaščiten. »Končala sem študij arhitekture, delala kot grafična oblikovalka v Trstu, sedaj pa sem odbornica za kulturo, šport, turizem in mladinsko politiko ter šolstvo v Občini Zgonik. Že tri mandate sem podpredsednica KD Rdeča zvezda Salež, sem pa tudi članica pokrajinskega odbora ZSKD za Tržaško. Doma pa imamo približno 300 trt, pridelujemo pretežno bela vina. Razmišljamo o obnovi vinogradov z glero, da bi začeli pridelovati prosekarja,« pravi Katrin, ki bo s ponosom nosila krono do prihodnjega praznika terana in pršuta.

V okviru praznika pa so na Bunčetovi domaćiji odprli razstavo ustekleničnih vin vinogradnikov in vinarjev, ki so delujejo na Kraški vinski cesti (KVC), ki prav letos slavi 10-letnico svojega ponovnega delovanja. Na KVC je približno 170 ponudnikov, poleg 135 vinarjev so tu še osmičarji, turistične kmetije, gostilne, čebelarji, pohodne in kolesarske poti. Odli-

Katrin Štoka (desno) je drugič kraljica terana, levo lanska kraljica Anet Jagodič

čno je bila izpeljana tudi tradicionalna pouščina teranov pod naslovom »Tako različen - a vedno odličen«, ki jo je izpeljal največji pridelovalec terana na svetu vinska klet Vinakras Sežana, ki je ob pokušni kraški mesnin (predvsem kraškega pršuta) šepuljske pršutarne Kras, ponudil pet teranov (teran PTP 2012, izbrani teran elite 2013, teran prestige 2012, teran 2013, teran 2009 in kraško penino 2012).

V soboto in nedeljo je bilo odprtih 9 domaćij, ki so ponujale terane, osrednja nedeljska dogodka pa sta bila vsekakor podelitev priznanj za najboljše terane in povorka okrašenih kmečkih voz. Na ocenjevanje terana PTP za letošnji dutovski praznik, ki je potekalo 2. julija, je prispealo 34 vzorcev, ki jih je ocenila posebna strokovna komisija pod vodstvom dr. Mirana Vodopivec. Najboljši teran je po oceni komisije pripadal predsedniku Društva kon-

zorcij kraških pridelovalcev terana Borisu Lisjaku (Dutovje), drugo mesto pa so si delili Vinska klet Orel (Avber), Vinarstvo Rebula (Brestovica pri Komnu) in Šircak-Kodrič (Godrje), sledijo: Anton Abram (Tupelče), Vinakras (Sežana), Petelin-Rogelja, Turistična kmetija Škerlj, Klet Pupis, Jožef Škerlj (vsi Tomaj), Durcik-Petelin (Pliskovica) in Rajko in David Štok (Dutovje). Na povorki okrašenih kmečkih voz je sodelovalo 7 vozov. Z motivom kamnoseštva je zmagal voz RD Pliska iz Pliskovice, 2. mesto pa sta si delila vozova RZ Repentabor s prikazom priprave drv za zimo in RD Merišče iz Merč, ki je z volovsko vprego vozil teran v Trst. Kras malo drugače, z ognjem na borčaju pa je na Bunčetovi domaćiji prinesel pokušino šestih vrst pršutov, med njimi tudi pršut agroturizma Bajta iz Saleža, in številnih vrst kraških vin.

Olga Knez

PREJELI SMO S PROŠNJO ZA OBJAVO SKGZ in njena vloga na Videmskem

V tem času, ko bi morali iskati prej to, kar nas povezuje in dela zanimive, se nekateri trudijo nadaljevati v logiki takih in drugačnih napadov, kritik in cenih diskreditacij. Tokrat je na vrsti naša organizacija na Videmskem. Petnajstdnevnik Dom in predstavniki sorodne krovne organizacije v Deželni posvetovalni komisiji sta se posebej izkazala v tem »prizadevanju«. Kaj nam očitajo? Kar veliko in v dokaj grobih tonih, zaradi česar ne moremo mimo, ne da bi tudi javno izpostavil ta dejstva, saj so bile doslej kritike na našo organizacijo javne (medijsko in v okviru javnega zasedanja deželnega posvetovalnega organa). Pravijo nam, »da smo veliko časa vodili in odločali po mili volji, da nismo še sprejeli dejstva, da nimamo več stodostotnega monopolja in da pojmujuemo zelo restriktivno korist manjšine in da v bistvu želimo ubiti bratavočka. Seveda so tu še kritike na račun na naše predloge glede potrebne reorganizacije manjšinskega organiziranega sistema ter še posebej, kar zadeva vprašanje dveh časopisov v Benečiji in odpravljanja dvojčkov.«

Tako tudi ne bo delne socialne kapice, ki jo zagovarja SMC. Kot je ocenil Židan, bi ta pomagala le enemu odstotku ali petim odstotkom najbogatejših ljudi. Ob tem razume predstavnike menedžerjev, ki "se borijo, da bi bili njihovi osebni dohodki manj obdavčeni", a Židan zagotovil, da se o kadrovjanju za zdaj še ne pogovarjajo.

Danes Cerarja čakajo še usklajevanja z DeSUS in ZaAB. Obenem se nadaljujejo tudi posvetovanja predsednika Pahorja s poslanskimi skupinami. Danes so v njegov urad vabljeni predstavniki SDS in DeSUS, jutri pa še predstavniki SD, ZL, NSi, ZaAB in poslanska skupina narodnih skupnosti. (STA)

Tu ne govorimo o finančnih sredstvih, ker se ne more zreducirati vsega le na materialno podporo, pač pa o politični platformi, o prizadevanjih za širitev in utrditev procesa ozaveščanja ljudi.

SSO se je organizirano pojavila v videmski pokrajini po osamosvojitvi Slovenije, ko je prvi minister za Slovence v zamejstvu in po svetu dejal, da je napočil čas, da se tudi Slovenci na Videmskem opredilijo za eno ali drugo krovno. In do tega je tudi prišlo. Treba je priznati, da so, kljub vsem težavam znali Slovenci na Videmskem najti skupni jezik pri bistvenih zahtevah predvsem v političnem nastopanju, v prizadevanjih za rast in priznanje oz. zaščito dvojezične šole, pri projektu Inštituta za slovensko kulturo in sedanjega centra SMO. Zato je treba priznati v prvi vrsti pokrajinskim predsednikom krovnih organizacij vso politično modrost in vizijo rasti naše tamkajšnje skupnosti.

Tudi pri prizadevanjih za razširitev dvojezičnega šolstva v Terske doline sta SKGZ in SSO na pokrajinski ravni nastopala dogovorjeno in zagonjavala ista stališča, in sicer da na podlagi zakona št. 38/01 lahko nastane šola v sklopu špetrske dvojezične šole. Sedaj pa beremo v pozivu časopisa Dom k skupnemu dobru (15.07.2014), da je šlo za restriktivno tolmačenje zakona, da je bila edina izvedljiva poteka vključitev terske dvojezične šole v večstopenjski zavod v Čenti in da je treba opustiti ekstremizme in maksimalistični pristop. Torej sta zgrešili obe - SKGZ in SSO?

Dejstvo je, da se v zadnjem obdobju s strani nekaterih vnašajo v videmsko pokrajino politično-strankarske zdrahe in napetosti. Komu to koristi? Dovolj je, da pozorno preberemo članke in komentarje v slovenskem petnajstdnevniku, denimo, kar zadeva zadnje upravne volitve.

Posebej sem bil kritiziran zaradi svojega predloga o združitvi oz. tesnejšem sodelovanju medijskega manjšinskega prostora v Benečiji (Novi Matajur in Dom). Vsem, začenši z bralcem in naročniki (ki so na krajevni ravni skoraj eni in isti), je jasno, da bi en sam časopis imel večjo politično temo v odnosu do vseh sogovornikov in tudi naša skupnost bi navzven pokazala enotni obraz, pokazala bi se močnejša. Prepričan sem tudi, da z družitvijo intelektualnih in finančnih rezervov bi bil časopis kvalitetnejši.

Glede finančnih rezov, ki se nam tako ali drugače napovedujejo, bi bil tudi bolj na varnem. Tak cilj se lahko doseže po različnih poteh, dejstvo je, da so nekateri zbrali pot vitimizma, češ da jih kdo želi ukiniti in postaviti na stranski tir. Niso sprejeli niti možnosti, da bi začeli o tem skupen pogovor, kot sem z vodstvom Novega Matajura pismeno predlagal zainteresiranim. Namesto odgovora (kot je običaj v omikani družbi) sem bil delen poceni kritike na straneh petnajstdnevnika.

Spoštovani odbornik in spoštovani člani Deželne posvetovalne komisije,

moje pisanje ne želi biti polemično, ker se dobro zavedam, da so pred nami pomembne izbire, ki jih bo treba storiti skupaj in kar se da dogovorjeno. Težko pa je sestiti za skupno mizo, če te sogovornik obravnava tako kot je bila obravnavana naša organizacija na zadnjih seji Deželne posvetovalne komisije s strani člena sorodne krovne organizacije Riccarda Ruttarja, od katerega tudi pričakujem primerno opravilo.«

Rudi Pavšič, predsednik SKGZ

DEŽELA - Odločitev predsednice Debore Serracchiani

Torrenti 45 dni brez pooblastil in tudi plače

TRST - Predsednica Dežele Debora Serracchiani je včeraj za 45 dni suspendirala odbornika Giannija Torrentija ter ga v tem obdobju prikrajšala za plačo. Do 26. septembra bo predsednica skrbela za Torrentijeve odborniške resorce (kulturna, solidarnost in šport), na kar bo padla odločitev o odbornikovi usodi. Če bo tožilstvo ugotovilo, da je Torrenti v zvezi z znano afero ravnal zakonito, bo odbornik ostal na svojem mestu, v primeru obtožbe kaznivega dejanja pa bo moralna Serracchianijeva poiskati novega odbornika ali odbornico.

Predsednica prevzela tudi skrb za Slovence

V spremstvu Torrentija je predsednica Dežele, ki je sedaj začasno tudi odbornica, včeraj obiskala vodilne funkcionarje odborništva za kulturo, solidarnost in šport. Seznanila se je z najbolj žgočimi vprašanjih teh resorjev, med katere sodi tudi problematika slovenske manjštine. Torrenti je, kot znano, prav v tem času pripravljal predlog za nove kriterije in nova mera za delitev državnih prispevkov slovenskim ustanovam. To bo sedaj najbrž zamrznjeno.

»Ker gre za resno zadevo računamo, da bo sodstvo pospešeno razčistilo to stvar,« je znova podčrtala Serracchiani. V teh 45 dneh bo predsednica, kot je dejala, skušala zaščiti dosedanje Torrentijevega dela, potem ko je deželni svet odobril nov zakon o kulturni dejavnosti. Začasna odbornica navaja tudi odbornikova prizadevanja na področju športnih dejavnosti in varstva manjšin.

Včeraj še ni bilo znano, kdaj bo javni tožilec Federico Frezza sploh prvič zaslišal Torrentija. To naj bi se zgodilo prihodnji teden. Odvisno tudi od razpoložljivosti odbornikovega odvetnika Giannija Borgne, ki je na dohodu v ZDA.

Poslanka Blažinova zelo spoštuje odbornika

Poslanka Tamara Blažina v sporočilu za javnost izraža Torrentiju svojo bližino in podporo v tem zahtevnem trenutku. Odborniku je po njeni oceni doslej zelo dobro opravil svojo vlogo v deželnih vladi in si zato pri-

Odbornik Gianni Torrenti

Predsednica Debora Serracchiani

služil široko tranzverzalno podporo številnih sogovornikov. »Pri svojem delu se je izkazal za zelo dobrega poznavalca področja kulture in posebno občutljivega za manjšinske probleme-je,

tike, saj je tudi sprožil zanimiv postopek reforme financiranja slovenske manjšine v sodelovanju z deželno posvetovalno komisijo.«

Pri tem je tudi doživel soglasno

odobravanje slovenskih članov komisije, še posebno predstavnikov dveh krovnih organizacij, ki aktivno sodelujejo v tem postopku. Slovenska poslanka nadvse spoštuje odgovorno držo odbornika Torrentija in izraža prepričanje, da bo lahko v najkrajšem času nadaljeval s svojim delom v korist deželne kulture, športa in ne nazadnje vseh manjšin, še posebno slovenske.

Sabrina Morena, koordinatorka združenja Spaesati/Razseljeni, zaradi katerega se mora Torrenti zagovarjati pred sodnikom, je medtem poslala občilom ciljev in namene združenja. Pričakovala je tudi njegovo bogato in razvijano dejavnost od leta 2000 do danes, potem ko so nekateri mediji objavili ugibanje, da se je omenjeno združenje rodilo le za črpanje javnih prispevkov. Spaesati/Razseljeni so nastali na podobo Morenove, univerzitetnega profesorja Giacoma Todeschinija in slovenske kulturne delavke Martine Kafol.

S.T.

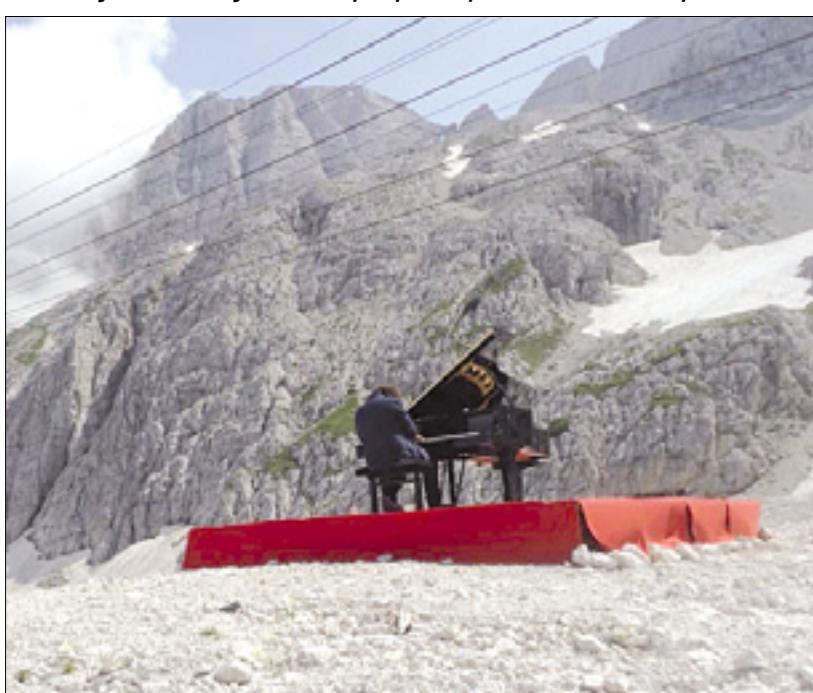
NA ŽLEBEH - Pred kočo Gilberti v sklopu festivala No Borders

Nepozaben koncert

Pordenonski pianist Remo Anzovino je v nedeljo nastopil pred približno 1000 poslušalci

NA ŽLEBEH - Prisluhniti klavirskemu koncertu v gojzarih in pumpericah ni vsakodnevna stvar. A kdor se je v nedeljo odločil za vzpon do koče Gilberti, ni stal razočaran. Na 1.850 metrov visoki lokaciji je namreč v sklopu festivala No Borders Music Festival nastopil italijanski pianist Remo Anzovino. S svojim klavirjem, ki so ga postavili na manjši oder sredi melišča, je okrog 1000 poslušalcem pričaral nepozaben dogodek pod julijskimi vršaci. Svoje je nedvomno prispevalo tudi lepo sončno vreme, zato ne čudi, da je pordenonskega pianista občinstvo na koncu nagnalo s stoječim bučnim ploskanjem.

Festival No Borders, ki ga prireja trbiški konzorcij za turistično promocijo, se bo zaključil 29. avgusta (ob 18. uri) na Višnjah, kjer bodo Bachove kantate izvajali zbor FJK, ki ga vodi Cristiano Dell'Oste, in baročni orkester Senza confini pod taktirko Alberta Busettinija.

Remo Anzovino med nedeljskim nastopom

NO BORDERS

Rovinj: jutri sto let od potopitve Barona Gautscha

ROVINJ - Jutri bo minilo sto let od potopitve avstro-ogrškega parnika Baron Gautsch, ki je plul na progi Trst-Kotor. Na krovu je bilo 246 potnikov, ki so kupili karne, in neznano število otrok in vojnih obveznikov, ki so se iz Dalmacije vračali proti Trstu. Prva svetovna vojna se je začela pred dvema tednoma. Ker je avstro-ogrška mornarica pričakovala, da bodo v Jadran vplule pomorske silne antante, je monarhija Jadran napolnila z velikanskimi podvodnimi minami. Baron Gautsch je trčil v podvodno mino, ki jo je nekaj ur pred tem pred Rovinjem v morje odvrgla ladja avstro-ogrške vojne mornarice Basilisk. Tistega dne pred stotimi leti so rešili 148 potnikov in 31 članov posadke. Nihče ne ve natančno, koliko ljudi je umrlo. Na razbitine ladje bodo jutri slovenski in hrvaški potapljači pritrdiri spominsko ploščo.

Roparji iz igralnega salona v Vidmu odnesli 30 tisoč evrov

VIDEM - Približno ob treh zjutraj sta včeraj roparja vdrla v igralni salon Billion na Drevoredu Palmanova v Vidmu, imobilizirala blagajničarko in jo zaprla v stranišče, nato pa odnesla 30 tisoč evrov. Žensko je včeraj približno ob osmih dopoldne odkrita in osvobodila njena kolegica, nato pa sta poklicali karabinjerje. Roparja, preiskovalci domnevajo, da bi jih lahko bilo tudi več, sta v igralni salon verjetno prišla kot lažni stranki, nato pa sta se skrila in počakala na zaprtje salona. KO je blagajničarka zaključevala obračun, sta jo napadla od zadaj, ji zvezala roke in noge ter jo zaprla v stranišče. Nato sta »počistila« blagajno in tudi igralne avtomate. Denarja naj bi bilo približno 30 tisoč evrov, toda točen znesek še ni znan. Blagajničarka je bila zaradi ropa izredno pretresena, roparje pa ni mogla opisati, saj sta bila zakrinkana.

Popravek

Na nedeljski osrednji dvojni strani o projektu Comenius, pri katerem so sodelovale tudi naše šole, je bil eden od prispevkov pomotoma podpisani, kot da ga je napisal učenec Erik. V resnici je avtorica učenka Erika. Za napako se opravičujemo.

Projekt Know US

Soustvarjanje konkurenčnega znanja med Univerzami in MSP

Služba za izobraževanje, pravico do šolanja, visoko izobraževanje in raziskovanje Osrednje direkcije za delo, izobraževanje, šolstvo, enake možnosti, mladinski politiki in raziskovanje je kot partner sodelovala pri projektu »KNOW US - soustvarjanje konkurenčnega znanja med univerzami in MSP», v okviru katerega je svoja prizadevanja usmerjala v spodbujanje konkurenčnosti podjetij, tudi prek analize poslovnih modelov danosti, ki delujejo na nekaterih strateških področjih, kot so na primer turizem, gradbeništvo, lesnina, logistika in prevozi ter kmetijstvo.

REPUBBLICA SLOVENIA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO
RAZVIJ IN TEHNOLOGIJO

KnowUs

Projekt, ki se je začel leta 2011 in se bo predvidoma končal septembra 2014, je cofinanciran iz Programa čezmejnega sodelovanja Italija - Slovenija 2007-2013; v njem sodeluje 16 partnerjev iz italijanskih dežel Veneto, Furlanija Julijska krajina in Emilia Romagna ter iz Slovenije. Cilj projekta je spodbuditi ustvarjanje novega konkurenčnega znanja, saj lahko to pospeši procese strateške inovacije, ki so ključnega pomena za trajnostni razvoj celotnega programskega območja (Slovenija, Furlanija Julijska krajina, Veneto, Emilia Romagna).

Služba za izobraževanje, pravico do šolanja, visoko izobraževanje in raziskovanje je sodelovala v okviru delovnega sklopa 3.3, katerega glavni izid je študija z naslovom »Regionalne politike za spodbujanje procesov strateško-organizacijske inovacije«. V študiji, ki jo je pripravila Univerza v Ferrari, so analizirane različne politike za inovacijo, ki so bile v zadnjih letih udejanjenje na ozemlju sodelujočih dežel in njihovi učinki na podjetja.

Nadaljnje informacije so na voljo na spletni strani Dežele FJK:
<http://www.regionefvg.it/ravfvg/cms/RAFVG/istruzione-ricerca/fare-ricerca/FOGLIA17/>
in na spletni strani projekta:
<http://www.know-us.eu>

K
cooperazione territoriale europea
programma per la cooperazione
transfrontaliera
Italia-Slovenia
evropsko sodelovanje
program začetnega sodelovanja
Slovenija-Italija
2007-2013

Investiamo nel
vostro futuro!
Naložba v vašo
prihodnost!
www.ita-slo.eu
Projekt cofinanciat del Fondo europeo di
desenvolvemento regional
Projekt sodelovanja Evropski sklad
za Regionalni razvoj

DEVIN-NABREŽINA - Toponomastična dilema novega naselja

Bo Portopiccolo po naše Afrika?

Bo dobilo naselje Portopiccolo tudi slovensko ime?

FOTODAMJ@N

Sprašuje rajonski svetnik z Zahodnega Krasa Ivo Starc v telefonskem sporočilcu: »Kaj bo Portopiccolo tudi v slovenščini?«

Vprašanje je povsem umestno. Primorski dnevnik ga je zastavil že avgusta pred štirimi leti, ko se je v javnosti prvič pojavilo ime novega umetnega turističnega naselja na območju nekdanjega opuščenega kamnoloma v Sesljanskem zalivu. Takrat ni bilo odziva.

Sedaj, ko je naselje odprlo vrata javnosti, postaja vprašanje spet aktualno in - po skomih, da ne bo le izključno turistično, temveč tudi rezidenčno - nadvse upravičeno.

Naselje je zasebna last. Zgradila ga je družba Serenissima SGR, ki ga je tudi po svoje poimenovala: Portopiccolo. Šteje 462 stanovanj, po predvidevanjih po oblaščenega upravitelja Massima Suppančiga naj bi v njih prebivalo od 1.200 do 1.300 ljudi.

Za devinsko nabrežinsko-občino, ki šteje nekaj več kot 8.600 prebivalcev, ogromno. Če se bo tjakaj vselilo 1.200 »prišekov«, se bo število prebivalcev v občini povečalo za skoraj 14 odstotkov.

Ko bi obveljal tolikšen prihod, bi v umetnem naselju živel več ljudi kot v osmih vaseh »nad železnico«, saj prebiva sedaj v Medji vasi, Cerovljah, Mayvinjah, Slivnem, Prečniku, Šempolaju, Praprotu in Trnovci skupno 1.147 ljudi, kot izhaja iz podatkov, ki jih je včeraj posredoval analitički urad devinsko-nabrežinske občine.

Devinsko-nabrežinski občinski svetnik Edvin Forčič je že opozoril, da bi se s tolikšnim prilivom novih ljudi spremenila narodnostna struktura občine ...

Novo umetno naselje bo postal pravcat zaselek. Oziroma eden največjih zaselkov v devinsko-nabrežinski občini. Kot tak bo samostojen.

Ob tem spoznanju sili spomin pol stoletja nazaj, v šestdeseta leta preteklega stoletja, ko je ob Sesljanu nastalo novo umetno naselje, namenjeno euzulskim priseljencem. Borgo San Mauro so ga poimenovali. Kot vse druge vasi in zaselki, je dobil svoje mesto v občinskem statutu, in sicer v 9. členu (Ozemlje ter občinski sedež).

V njegovem prvem odstavku je objavljen uradni seznam vasi oziroma krajev, ki sestavljajo občino. Vsi kraji so - bodisi v italijanskem bodisi v slovenskem besedilu - napisani dvojezično. Tako je Borgo San Mauro v slovenskem jeziku Naselje sv.

Mavra (in Villaggio del Pescatore Ribiško naselje).

Občinski statut po vsej verjetnosti ne bo mogel v bodoče »spregledati« novega naselja. S 1.200 do 1.300 prebivalci si Portopiccolo zaslubi uradno potrditev. Če ga bodo občinski možje vpisali v statut kot novo naselje, bodo morali - prav v skladu s statutom - poiskati zanj primerno slovensko ime.

Katero? »Malo pristanišče?« »Portič?« »Pristanček?« ...

Občinskim izvedencem za toponomasti lahko priskoči na pomoč 2. odstavek 9. člena občinskega statuta. Tako le pravi: »Občina popolnoma priznava izvirno mikroponomastiko kot zgodovinsko in kulturno bogastvo skupnosti, ne glede na jezik, v katerem je izražena.«

Območje, na katerem je nastal Portopiccolo ima svoje izvirno ledinsko ime: Afrika.

M.K.

Število prebivalcev

Nabrežina	739
Nabrežina Kamnolomi	1.005
Nabrežina Postaja	464
Nabrežina Križ	363
Sesljan	2.560
Vlžovlje	403
Devin	1.428
Štivan	192
Ribiško naselje	307
Medja vas	90
Cerovlje	150
Mavhinje	231
Slivno	128
Prečnik	94
Šempolaj	242
Praprot	140
Trnovca	72
Skupno	8.608

STANOVANJSKA PROBLEMATIKA - Srečanje s člani Socialne skupščine za stanovanja

Podžupanja Fabiana Martini obljubila ekonomsko pomoč za 165 neplačnikov neprofitnih stanovanj

Zaradi hude stiske, v kateri se znajde vse več družin, najemnikov neprofitnih stanovanj zamujajo s plačili, v nekaterih primerih tudi več mesecev. V tržaški občini so leta 2012 izvedli 208 delozacij (od 768 prijav), lani pa 236 (od 937 prijav), nič boljši pa ne bodo niti letosnjki podatki, saj ima občinski socialni urad trenutno opravka s 165 »nekrevimi« zamudniki.

Na poslabšanje plačilne discipline najemnikov vpliva gospodarska situacija, zaradi katere prihaja do izgube zaposlitve in znižanja dohodka. Jeza in razočaranje oseb, združenih v Socialni skupščini za stanovanjsko problematiko, sta pretekli četrtek botrovali k stopnjevanju napetosti na sedežu tržaške občinske socialne službe v Ul. Mazzini, kjer je prišlo celo do prerivanja in zmerjanja med člani skupščine in občinskimi uradniki. Odgovor na četrtkove proteste je bilo včerajšnje srečanje s podžupanjem Fabiano Martini in občinsko odbornico za stanovanjsko politiko Eleno Marchigianiju, ki sta prisluhnili zastopnikom omenjene skupščine.

V njegovem prvem odstavku je objavljen uradni seznam vasi oziroma krajev, ki sestavljajo občino. Vsi kraji so - bodisi v italijanskem bodisi v slovenskem besedilu - napisani dvojezično. Tako je Borgo San Mauro v slovenskem jeziku Naselje sv.

Četrtkov protest
pripravnik
Socialne skupščine
za stanovanja pred
sedežem tržaške
občinske socialne
službe
v Ul. Mazzini

FOTODAMJ@N

Osrednja tema srečanja, ki je potekalo v mirnem vzdušju, se je vrtela okrog neplačevanja obveznosti. Predstavniki skupščine so negovali nad počasnostjo občinskega urada pri reševanju stano-

vanjskega problema tistih najemnikov, ki niso več sposobni plačevati najemnine. Socialni urad ima v obravnavi 350 primerov, od katerih jih je skoraj 200 že pregledalo, 165 prošenj pa je nepopolnih. Podžupanja

MILJE - Turistična namembnost

Porto San Rocco zmaga občine

Deželno upravno sodišče dalo prav občini

(predsednik Saverio Corasaniti, utemeljitelj razsodbe Rita De Piero) 22. marca 2012 zavrnilo priziv. V razsodbi je zapisalo, med drugim, da je bil Porto San Rocco zgrajen tudi z javnim prispevkom. Območje ima turistično namembnost, kar je tudi potrjeno v konvenciji, ki jo je 9. marca 1998 lastnik turističnega naselja podpisal z miljsko občino.

Na podlagi razsodbe, ki je postala pravnomočna, je moral kupec povravnati miljski občini sodne stroške vini 3 tisoč evrov.

Podobnosti z naseljem Portopiccolo je kar nekaj. Tudi Portopiccolo je bil zgrajen z javnim prispevkom; območje ima v prostorskem načrtu devinsko-nabrežinske občine turistično namembnost. Tudi v primeru Portopiccolo je njegov lastnik podpisal z občino konvencijo, v kateri je namembnost jasno določena.

Bo razsodba, ki velja za miljski Porto San Rocco, obveljala tudi za sesljanski Portopiccolo?

M.K.

Martinijeva nam je dejala, da morajo po protokolu vse prošnje biti do potankosti urejene, v nasprotnem primeru jih je treba dopolniti. To pa terja dodaten čas. Na sestanku so tako obljudili, da bodo med tem časom poskusili čimprej najti rešitev za teh 165 »nekrevih« neplačnikov. Dolžnikom bodo omogočili, da se s plačilom dolgov v obliki občinske denarne pomoci delozacija kot skrajna sankcija odloži.

Na srečanju so govorili tudi o »praznih« stanovanjih. Predstavniki Socialne skupščine za stanovanjsko problematiko sta občinski predstavnici razložili, da je 600 stanovanj v lasti Aterja in 100 v lasti Občine v tako slabem stanju, da jih iz varnostnih razlogov ne morejo oddati. Ob tem sta govornici izpostavili, da občinski urad dela v smeri, da bi z različnimi projektmi na trg spravil prazna stanovanja. Marchigianija in Martinijeva sta se ob koncu srečanja dogovorili za nov sestanek, ki naj bi bil konec avgusta ali na začetku septembra, na njem pa se bodo pogovarjali predstavniki Aterja, Občine, Prefektur in Socialne skupščine za stanovanjsko problematiko. (sc)

ČRNA KRONIKA - 92-letni duhovnik Giuseppe Rocco je umrl 25. aprila

So ga zadavili?

Srhljiv razplet navidezno naravne smrti - Iz njegove sobe izginila zlata verižica

V Trstu odmeva vest o nasilni smrti 92-letnega duhovnika. Giuseppe Rocco - med svojimi župljani poznan predvsem kot don Pino - je sicer umrl že 25. aprila; javnost je takrat menila, da je šlo za naravno smrt, šele v teh dneh pa se je izvedelo, da je državno tožilstvo uvelio preiskovalni postopek zaradi umora. Koordinira ga namestnik državnega tožilca Matteo Tripa, vodijo pa ga tržaški karabinjerji pod vodstvom kapitana Fabia Pasquariella.

Novico je prvi objavil dnevnik Il Piccolo, nanjo se je odzval tudi tržaški nadškof Giampaolo Crepaldi, ki je dejal, da so ga nova odkritja prizadela in pretresla. Preiskovalci so sicer nadškofa že kmalu po duhovnikovi smrti obvestili, da bodo potrebne dodatne preiskave. Nadškof v svoji izjavi za javnost ni razkril, ali je bil z njihovim razvojem seznanjen, zapisal pa je, da ob današnjem osupljivem razvoju dogodka ponovno izraža svoje zaupanje in pripravljenost na sodelovanje s preiskovalci. Pozivam jih, naj ugotovijo resnični potek dogodka in odkrijejo morebitne odgovorne, je še zapisal nadškof, governike pa je povabil k molitvi in pozornemu razmisleku o zlu.

Duhovnikova smrt je začela med njegovimi župljani vzbujati take ali drugačne dvome, saj je pogreb potekal dobre tri tedne po tistem 25. aprili (natančneje 17. maja). V javnosti pa ni takrat prodrlo nič vznemirljivega, čeprav je sedaj jasno, da je sodni zdravnik v tistem obdobju opravil avtopsijo. Presenetljivemu preobratu v preiskavi so baje botrovale dodatne analize, v prvi vrsti radiografija vratu, ki so jo opravili na pokojnikovem truplu. Iz te namreč jasno izhajajo poškodbe, ki jih ni mogoče pripisati slučaju, temveč mehanskemu dejanju, najverjetnejne davljenju.

ČRNA KRONIKA - Neverjetno odkritje

11 let kasneje našli pištolo, ki je ubila Giraldija?

Fabio Buosi je na treh procesih, ob koncu katerih so ga dokončno obsodili na 16 let zapora, vztrajno ponavljala, da ni morilec. Priznal je sicer, da je tistega 23. novembra 2003 sedel v taksiju, ki ga je upravljal Bruno Giraldi, a vztrajal, da ga ni ubil. Buosi, ki ga je branil odvetnik Sergio Mameli, ni imel prepričljivega alibi in ni hotel ali želel izdati imena domnevnega morilca. Nekajkrat je sicer skušal v umor vplesi druge osebe, a se je izkazalo, da povsem neupravljeno. Zato je bil zaradi obrekovanja obsojen tudi na dodatno dveletno zaporno kazeno. Po končni razsodbi kasacijskega sodišča je preselil nekaj let v zaporu v Padovi, preostali del kazni pa v hišnem priporu v Trstu, kjer se nahaja še danes.

Kdo ve, kako je sprejel novico, ki jo je v nedeljo objavila tiskovna agencija Ansa, in sicer, da so tržaški preiskovalci po enajstih letih prišli na sled neki drugi osebi, ki naj bi bila vpletena v umor nesrečnega taksista. Njena identiteta ni znana, preiskava ostaja (vsaj delno) ovita v tajnost, po poročanju Anse pa naj bi omenjeno osebo večkrat zaslišali: preiskovana naj bi bila zaradi suma umora. Preiskovalci naj bi našli tudi pištolo kalibra 765, ki naj bi v noči na 23. novembra 2003 umorila tržaškega taksista.

Truplo nesrečnega Giraldija, ki je živel v Trebčah, so 23. novembra našli na kanalu v industrijski coni. Morilec ali morilci so ga zapustili na tem neoblju-

Giuseppe Rocco - don Pino, desno duhovniški dom v Ul. Besenghi
FOTODAMJ@N

V Istri rojeni duhovnik

Giuseppe Rocco - don Pino - se je rodil v istrski vasi Barban leta 1922. V duhovnika ga je sredi druge svetovne vojne, decembra 1944, v koprski stolnici posvetil tržaški škof Antonio Santin. Služboval je v Izoli in Grožnjanu, največji del svojega življenja pa preživel v Trstu: od leta 1958 do 2003 je vodil župnijo sv. Teresije Deteta Jezusa v Ulici Manzoni, ki jo je vodil dobrih petinštirideset let (mimogrede: moderno cerkev od leta 2011 krasí mozaik slovenskega jezuita Marka Ivana Rupnika). Po dipolomi iz teologije na papeški univerzi v Rimu, je poučeval v tržaškem semenišču in na liceju Oberdan. Po upokojitvi je še dalje zahajal v »svojo« cerkev nedaleč od tržaškega Kulturnega doma. Tja ga je zadnja leta večkrat spremljala pomočnica, ki mu je v duhovniškem domu v Ulici Besenghi, kjer je živel, pomagala tudi pri vsakodnevnih opravilih. Ravno ona je tistega 25. aprila 2014 okrog 7. ure našla 92-letnega dona Pina. Ležal je ob postelji, bil je oblečen, kot bi se odpravljal iz sobe. Rešavalci mu niso mogli pomagati, policije ni nihče poklical: šelev v mrtvašnicu naj bi opazili, da je imel na vratu sumljive ote-

kline. Zato so o zadevi informirali državno tožilstvo, to pa je odredilo avtopsijo, ki je pokazala, da je bil že nekaj ur mrtev. Rentgenski žarki pa so, kot omenjeno, potrdili sum o davljenu oziroma povzročeni zadušitvi.

Kapitan Pasquariello, ki s svojimi možmi vodi preiskavo, nam je potrdil, da se bodo ta teden v preiskavo vključili tudi forenziki službe RIS iz Parme; v sobi bodo skušali najti sledi, ki jih je za sabo pustil morilec ali morilka. Soba je baje od takrat skoraj nedotaknjena. Že sedaj pa je jasno, da je tistega dne iz sobe izginila

zlata verižica, ki jo je don Pino rad nosil. Ne gre torej za dragocen nakit ali dragulj, o katerem so poročali nekateri mediji, je opozoril kapitan, ampak za verižico, ki je neprimerno manj dragocen. Morilcu se je očitno vseeno zdela dovolj vabljava. Kdorkoli je tisto noč že vstopil v duhovnikovo sobo, jo je odnesel s seboj, da bi simuliral rop? Je to storil, ker je hotel don Pina oropati? Ga je duhovnik poznal? Na ta in druga vprašanja skušajo v teh mesecih odgovoriti tržaški preiskovalci. Vse poti so odprte, nobene ne privilegiramo, pravi kapitan Pasquariello. (pd)

BRUNO GIRALDI
ARHIV

FABIO BUOSI
ARHIV

denem kraju in se zatem z njegovim avtomobilom odpeljali do Stare istrske ceste: avtomobil so parkirali in začiali, očitno z namenom, da bi v notranosti zbrisali vse sledove. Gasilci so sicer požar pogasili, tako zUBLJI kot prah, uporabljen pri gašenju, pa so otežili delo preiskovalcev. Predvsem zato, ker jim dolga leta ni uspelo najti smrtonosnega orožja. Sedanje odkritje pa odpira vrsto novih vprašanj. (pd)

V koronejskem zaporu umrl 42-letnik

V koronejskem zaporu je včeraj umrl 42-letni zapornik. Po prvih ugotovitvah so-deč naj bi šlo za naravno smrt - zaradi infarkta med spanjem. Novico je sporočil sindikat zaporniških paznikov SAPPE. Moški je bil zaprt zaradi grdega ravnjanja z družinskim članom. Svoj dolg s pravico je skorajda poravnal, zapor bi moral zapustiti 27. septembra. Umrl je v zaporniški ambulanti, zakaj je bil zaprt na tem oddelku, ni znano. Sindikat opozarja, da so bile te celice načrtovane za to, da sprejmejo tri kaznjence, zaradi prostorske stiske pa jo je žrtve delila s šestimi zaporniki. V tržaškem zaporu prestaja kazen 195 ljudi, v celicah pa je uradno prostora za 155 zapornikov. Generalni tajnik sindikata Donato Capace je poudaril, da so pazniki v zadnjih dvajsetih letih rešili življenje preko 17.000 zapornikom, ki so poskusili samomor, in prisikočili na pomoč skoraj 119.000, ki so se samovoljno poškodovali ali ranili. »Uprava zaporov meni, da je za preprečevanje tega potrebo bolj dinamično nadziranje, namesto da bi kaznjence tudi zaposlila ali jim omogočila družbeno koristna dela,« pravi tajnik.

Zaseg, vreden milijon €

Tržaški in trbiški karabinjerji so uspešno zaključili doslej največjo akcijo proti poneverjenim znamkam: zasegli so preko 5.000 oblačil, vrednih nad milijon evrov. Podrobnosti bodo medijem predstavili danes.

Nocoj Pupkin Kabarett

V baru Posto delle fragole v parku pri Sv. Ivanu bo nocoj ob 21. uri nastopil Pupkin Kabarett s Stefanom Dongettijem, Alessandrom Mizzijem, Lauro Bussani, Massimom Sangermanom in skupino Niente Band.

Za filozofsko »predjed« bo ob 19. uri poskrbel univerzitetni raziskovalec na oddelku za filozofijo in vzgojne vede na turinski univerzi, Tržačan Giovanni Leghissa. Razmišljaj bo o življenju v podjetju, imenovanem »svet«.

Poletne glasbene prireditve

Nocoj ob 21. uri bo na Verdijevem trgu nastopil BandOrkestra55, ki jo vodi saksofonist Marco Castelli. Glasbena skupina izvaja moderne viže s prepletanjem svinga, ska, afriškalatinske glasbe, reggaeja.

Svarilo javnega tožilca

Glavni tožilec Carlo Mastelloni se je včeraj odzval na poročanje nekaterih neimenovanih medijev. Preiskovana oseba je sveta in jo je treba zaščiti, prav tako pa je treba zaščititi delo preiskovalcev, ki mora biti tajno, je zapisal Mastelloni, ki je tudi prepričan, da je treba narediti konec uhajanju novic. »Sam tožilec lahko medijem posreduje novice in skliče tiskovno konferenco.«

V silosu odkrili priseljence

Tržaška policija je včeraj ob zori identificirala okrog dvajset tujih državljanov, ki tačas živijo ob nekdajnem silosu v bližini železniške postaje. Deset ljudi ni imelo urejenega dovoljenja za bivanje, ker pa prihajajo iz Afganistana in Pakistana, so s pomočjo kulturnih posrednikov, ki sodelujejo s policijo, vložili prošnjo za politični azil. Med identificiranimi je bilo tudi osem ljudi, ki je prošnjo že vložilo in sedaj čaka na odločitev ustrezne komisije v Gorici. Preostale ilegalne pribižnike bodo izgnali.

ČRNA KRONIKA - V veleblagovnici Famila »Moški s sekiro« ranil uslužbenki

Andrea Castelli, ki si je prislužil brez težav, zdravstveno osebje pa ga je pomirilo (FotoDamj@n). V bolnišnici na Katinari so lažje ranjenima uslužbenkama Famile nudili prvo pomoč. 42-letni Castelli je star znanec police. Lanskega novembra in decembra je s sekiro oropal kar štiri mestne trake, pred kratkim mu je podoben rop spodletel v UL Soncini. Zbežal je s kolgom, po aretaciji pa je razbil šipo policijskega vozila. Prislužil si je hišni pripor, sinčič pa se je z nožem in nasiljem spet pojavil v UL Valmaura.

URBANISTIKA - Za sedaj osamljena pobuda nekaterih italijanskih občin

Morda kdaj tudi na Krasu en evro za zapuščeno hišo?

V tržaški okolici in v mestu v primerjavi z drugimi italijanskimi okolji v povprečju ni veliko zapuščenih in razpadajočih hiš. To pomeni, da so vasi žive in tudi njihovo družbeno-urbanistično tkivo, kar po obširni gradbeni sanaciji starega jedra velja tudi za središče Trsta, za kar nosi zasluge predvsem evropski projekt Urban (Illyjeva občinska uprava). Zapuščene stavbe pri nas na srečo torej ne predstavljajo razširjene pojava, temveč za sedaj osamljene primere, ki naj takšni tudi ostanejo.

Hiše samevajo in propadajo iz več razlogov. Glavnem ko lastniki umrejo in ni dedičev, ali pa se slednji ne morejo na noben način dogovoriti o usodni nepremičnine, včasih pa je propad posledica nerazčiščenih dednih pravic in podobno. Takšnih primerov, s katerimi se ukvarjajo odvetniki, je kar nekaj v vsaki naši vasi.

Občinske uprave imajo v primeru propadajočih hiš po zakonu zelo vezane roke. Privatna lastnina je, kot vedno, načeloma nedotakljiva, občina lahko nekaj ukrene le v primeru, ko propadajoča stavba ogroža varnost ljudi. To morajo formalno preveriti in ugotoviti mestni redarji, ki o tem obvestijo pristojno občinsko službo. Ko tudi slednja preveri, da je podrtja nevarna za ljudi, ukaže lastniku ali dedičem, da poskrbijo za odpravo nevarnosti. Če tega ne naredijo lastniki, namesto njih posežejo od občine poverjeni delavci ali pa v skrajni sili gasilci. Stroške za posege morajo poravnati lastniki, ki pa jih je včasih zelo težko ali nemogoče izslediti.

V italijanski urbanistično-nepremičninski zakonodaji, ki je - kot vsa zakonodaja - zelo zapletena, obstaja možnost, da občine postanejo lastni-

ki propadajočih hiš. Gre za tako imenovanico mediacijo. Lastnik, ki ni v stanju obnoviti hiše, jo na osnovi darilne pogodbne brezplačno preda občini, ki se obvezuje za njeno obnovo. Ne vedemo, če se je pri nas takšna mediacija (posredovanje) že sploh kdaj uveljavila, drugod po državi pa o tem konkretno razmišljajo.

Na spletinem portalu design.fanpage.it so se pojavile tri občine (Salemi in Gangi na Siciliji ter Carrega Ligure v Piemontu), ki za en evro ponujajo razpadajočo hišo novemu lastniku z obvezo, da jo obnovi. V Salemiju se je za takšno potezo odločil danes že bivši župan Vittorio Sgarbi, ki računa, da bodo njegovemu zgledu sledili drugi italijanski župani.

S.T.

Zgoraj zapuščena in na propadajoča hiša v Križu in desno zapuščeno poslopje v UL. Molino a Vento

FOTO DAMJAN

NABREŽINA - Praznovanje sv. Roka med 14. in 17. avgustom

Na različnih prizoriščih v znamenju glasbe, kulinarike, športa in plesa

Pestro ponudbo v tržaški pokrajini poleti lepo dopolnjuje Praznik sv. Roka in okusi tradicije, ki že vrsto let meseca avgusta poteka v Nabrežini (na sliki Trg sv. Roka, arhivski posnetek). Tudi letos prireditev stavi na glasbeni in kulinarični program, lepo popestrejte pa bodo predstavljal razstave in otroška animacija.

Od četrtega, 14., do nedelje, 17. avgusta, se bo dogajalo na petih prizoriščih. Prireditev bo postregla z vrsto kulturnih, etnoloških, športnih in zabavnih dogodkov, ki bodo potekali predvsem v pozno popoldanskem in večernem času. Začelo se bo s sveto mašo v četrtek ob 18. uri, istočasno pa bo na Sokolovem športnem igrišču turnir odbojke na mivki. Pol ure kasneje bo sledila uradna otvoritev razstav in kioskov s kulinarično ponudbo, ob 19. uri pa bo na sporednu koncert Godbenega društva Nabrežina. Poletni večer bodo popestrili še Kraški ovčarji, ki bodo približno ob 20.30 pospremili v plesne korake.

Veselo bo tudi na praznični petek, ko bo poskrbljeno za športnike in ljubitelje plese. Ob 18. je predviden začetek turnirja odbojke na mivki, ob 20.30 pa ples s skupino Souvenir. Na god sv. Roka, v soboto, 16. avgusta, organizatorji prireditve pripravljajo pesnični program tudi zjutraj. Ob 10. uri bo na Sokolovem športnem igrišču potekalo tekmovanje v metanju skrl. Na istem prizorišču se bo ob 18. uri začel turnir briškole in turnir odbojke na mivki. Ob 19.30 pa bo v župnijski dvorani komemoracija ob 70. obletnici počela različico monografije Tatjane Rojc Cosi

si. Za konec večera pa še ples s skupino Veseli Štajerke. Zadnji dan praznika sv. Roka se bo začel s sveto mašo ob 10. uri, ki jo bo daroval srebrnomašnik Karel Bolčina, njej pa bo sledila procesija ob praznovanju krajevnega zavetnika v organizaciji nabrežinske župnije sv. Roka. Sledila bo družabnost v župnijski dvorani. Ob 18. uri bo čas za turnir odbojke na mivki. Ob istem času bo na borču pri Stropovih potekal pogovor z Borisom Pahorjem, predstavili pa bodo tudi italijansko različico monografije Tatjane Rojc Cosi

ho vissuto. V primeru slabega vremena bo klepet potekal v Kamnarski hiši.

Ob 20. uri bo v cerkvi sv. Roka koncert sakralne glasbe, ki jo bo interpretiral komorni zbor Ipavška. Za konec pa še malo glasbe in plesa s skupino Alter Ego.

Praznik sv. Roka, ki ga tudi tokrat pripravlja devinsko-nabrežinska občina, bo posredoval tudi z bogatim otroškim sporedom. V t.i. Babčevih predvideva športne, gusarske in gasilske igre, ki se bodo začenjale ob 17. ura. (sc)

70. obletnica krutega dogodka v Dolini

16. avgusta 1944 so v vas Dolino bliskovito vpadi SS-ovci in kolotijevci. Grobo so preiskovali nekatere hiše. Od njihovega streljanja je bil na Novi cesti nad vasjo ranjen partizan Franc Cucek - Bognar, ki je po divjem mučenju tam tudi izdihnil. Vaška mladina mu je po vojni na kraju ustrelitve postavila čedno kamnito spominsko znamenje.

Ob 70. letnici nepozabnega dogodka bo domača sekcija ANPI-VZPI v soboto, 16. t. m., ob 11. uri na Novi cesti položila spominski venec. Zbirno mesto udeležencev bo ob 10.30 na Taborju. V mesecu oktobru bo sekcija organizirala spominski večer o takratnem dogajanju.

V Brški jami na veliki šmaren spusti s stropa

Briška jama bo na veliki šmaren popoldne priča jamarske ekshibicije. Ob 15., 16. in 17. uri bodo tržaški jamarji združenja speleologov E. Boegan spustili po vrveh s stropa jame do 100 metrov nižjega dna. To bo za obiskovalce priložnost za fotografiranje nevsakdanjih spustov v kraškem biseru.

Pri Sireni Igre na vodi

V kopališču pri Sireni v Barkovljah bodo na veliki šmaren v okviru tekmovanja med tržaškimi rajoni priredili igre na vodi. Na sporednu bo ciljanje v tarčo in vodni slalomi po vodi med gumijastimi pajaci. Tekmovanje je namenjeno otrokom od 6. do 12. leta starosti, začetek ob 10. uri.

Po sedmih tekmovanjih na skupni lestvici rajonov vodi Stara mitnica s 95 točkami, sledijo Škedenj (70), Rojan (65), Kolonja (55), Naselje sv. Sergija in Melara (45), Sv. Ivan (30), Staro mesto (25), Sv. Soba in Čraba (15).

ZGONIK - Carsiana praznuje

Častitljivih 50 let botaničnega vrta

Zgoniški botanični vrt Carsiana letos praznuje 50 let. V polstoletnem obdobju je botanični vrt sprejel celo morje obiskovalcev, ki so si prišli ogledat kraško floro. Botanični vrt je nastal leta 1964 na pobudo strokovnjakov in ljubiteljev naravoslovja, že leta 1972 je Pokrajina Trst začela podpirati pobude in dejavnosti botaničnega vrta, ki je v lasti po

krajinske uprave. Na pet tisoč kvadratnih metrih površine se razteza flora kraških krajev, lepo pa jo dopolnjuje tudi sredozemska flora, ki so jo postavili na ogled pred kratkim. V t.i. Sredozemskem vrtu je na ogled nekaj več kot 40 tipičnih sredozemskih rastlin, ki rastejo v Istri, Kvarnerju, Dalmaciji in drugod po Sredozemlju. (sc)

Včeraj danes

Danes, TOREK, 12. avgusta 2014

KLARA

Sonce vzide ob 6.01 in zatone ob 20.19
- Dolžina dneva 14.18 - Luna vzide ob 21.03 in zatone ob 9.25.

Jutri, SREDA, 13. avgusta 2014

LILIJANA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 29 stopinj C, zračni tlak 1014 mb ustaljen, vлага 56-odstotna, veter 5 km na uro jugovzhodnik, nebo rahlo pooblašeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 24 stopinj C.

Lekarne

Do četrtka, 14. in v soboto, 16. avgusta 2014:

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in
od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Oberdan 2 - 040 364928, Trg Gioberti 8 - 040 54393, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Trg Oberdan 2, Trg Gioberti 8, Ul. Baiamonti 50, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Baiamonti 50 - 040 812325.

www.farmacistrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka ob 8. do 18. ure, ob sobotah ob 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Kino

ARISTON - 18.45, 21.15 »Song'e Napple«.

CINEMA DEI FABBRI - 18.15 »Gebo e l'ombra«; 16.30, 20.15 »St@lker«; 21.45 »Song of silence«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30 »Mai così vicini«; 21.30 »Un insolito naufragio nell'inquieto mare d'Oriente«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.45, 21.00 »Chef«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.45, 21.00 »Hannah Arendt«; 18.05, 19.50 »Un amore senza fine«.

KOPER - PLANET TUŠ - 16.15, 18.30, 20.50 »22 Jump Street: Mladenci na faksu«; 16.30 »Avioni 2: V akciji«; 16.10, 18.15, 20.15 »Herkules«; 16.40 »Kako izuriti svojega zmaja 2 3D«; 18.45 »Pa ne že spet ti!«; 16.25 »Varuhi galaksije«; 18.45, 21.10 »Varuhi galaksije 3D«; 16.20, 18.20, 20.20 »Vroči posnetki«; 21.00 »Zora planete opic«; 18.10, 20.30 »Šef«.

LJUDSKI VRT - 21.15 »Zoran, il mio ni-pote scemo«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.20, 20.00 »22 Jump Street«; 19.00, 22.10 »2047 - Sights of Death«; Dvorana 2: 16.20, 20.30 »Disney's Maleficent«; Dvorana 3: 16.30, 18.45, 20.00, 21.15 »Apes Revolution - Il pianeta delle scimmie«; 17.50, 22.10 »Apes Revolution - Il pianeta delle scimmie 3D«; Dvorana 4: 18.20, 22.00 »Io vengo ogni giorno«; 16.30, 18.15, 20.10, 22.00 »Anarchia - La notte del giudizio«; 16.30 »Transformers 4 - l'era dell'estinzione«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.20, 18.30, 20.45, 21.40 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione«; 17.30 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione 3D«; 16.30 »Il magico mondo di Oz«; 16.40, 19.05, 21.30 »Anarchia - La notte del giudizio«; 16.20, 19.00, 21.40 »Apes Revolution - Il pianeta delle scimmie«; 18.25, 21.05 »Apes Revolution - Il pianeta delle scimmie 3D«; 16.20 »Disney's Maleficent«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Io vengo ogni giorno«; 19.30, 21.40 »Fuga di cervelli«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.15, 19.50, 22.10 »Apes Revolution - Il pianeta delle scimmie«; Dvorana 2: 17.30, 20.30 »Transformers 4 - l'era dell'estinzione«; Dvorana 3: 18.00, 21.00 »Apes Revolution - Il pianeta delle scimmie 3D«; Dvorana 4: 17.45, 20.00, 22.10 »Anarchia - La notte del giudizio«; Dvorana 5: 17.15, 19.00 »Un insolito naufrago nell'inquieto mare d'Oriente«; 20.40 »Il buono, il brutto, il cattivo«.

Mali oglasi

ISKUŠEN DOLGOLETNI KUHAR išče zaposlitev v gospodinjstvu. Tel. št.: 347-3674412.

ODDAMO opremljeno dvosobno stanovanje v Sesljanu, nedaleč od železniške postaje, v mirnem kraju. Tel. št.: 327-989105.

PODARIM dve mladi muci (samčka in samica), črna in sivo-tigrasta; tel. 333-9766745.

PRODAM kultivator (freza) goldoni, motor lombardini 14 ks. Cena po dogovoru. Tel. št.: 040-231984.

Osmice

BORIS PERNARČIČ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. 040-208375.

DRUŽINA SLAVEC je v Mačkoljah št. 133 odprla osmico. Tel. št.: 040-231975. Prisrčno vabljeni!

DRUŽINA TERČON ima v Mavhinjah odprto osmico. Toplo vabljeni! Tel. 040-299450.

LISJAK je odprl osmico na Kontovelu. Tel. št.: 040-225305.

OSMICA je odprta v Šempolaju, v Oljčnem gaju. Vabljeni!

OSMICO je odprl Miro Žigon v Zgoniku 36. Tel. št.: 040-229198.

V BOLJUNCU je Parovel odprl poletno osmico. Tel. št.: 346-7590953.

V KRIŽU, pri Beljanovih, je Silvana odprla osmico. Tel. št.: 040-220708.

V PRAPROTU ŠT. 15 ima odprto osmico Ivan Gabrovec. Toplo vabljeni! Tel. št.: 349-3857943.

V REPNU na Rovniku so Batkovi odprli osmico. Tel. št.: 347-4798467.

Šolske vesti

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPĆINE sporoča, da so na www.vsopocene.it objavljeni sezname učbenikov za nižji srednji šoli Kosovel in Levstik za š.l. 2014/15.

NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo ob sobotah, do 23. avgusta, in v četrtek, 14. avgusta, uradi zaprti. Urvnik tajništva: 8.30-12.30. Prvi dan pouka bo v sredo, 10. septembra.

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠEREN sporoča, da bo šola zaprt ob sobotah in v ponedeljek, 18. avgusta. Potuk se bo pričel v četrtek, 11. septembra.

DIZ JOŽEFA ŠTEFANA obvešča, da bo šola do vključno sobote, 23. avgusta, odprtja od ponedeljka do petka, od 7.30 do 13.30.

SKLAD MITJA ČUK - Ponavljajmo skupaj... matematiko, ponavljanje snovi in priprava na šolsko leto 2014/2015 ter pomoč pri pisaniu naloga. Od 25. do 29. avgusta, 9.00-13.00 (za dijake, ki so zaključili srednjo šolo). Od 1. do 5. septembra, 9.00-13.00 (za dijake, ki so zaključili osnovno šolo). Omejeno število udeležencev. Info in prijave na tel. št. 040-212289 (pon.-pet. 10.00-12.00).

RAVNATELJSTVO LICEJA A.M. SLOMŠEK sporoča, da bo šola zaprt ob sobotah do 30. avgusta.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da so na spletni strani Deželnega šolskega ravnateljstva (www.scuola.fvg.it) objavljene začasne pokrajinske lestvice za habilitiranje učno osebje slovenskih šol v tržaški pokrajini za šolska leta 2014/2017. Morebitne ugovore smejo kandidati nasloviti na Urad za slovenske šole v roku 5 dni po objavi.

*Te dni je praznovala
lepo okroglo obletnico
naša dolgoletna pevka*

Vesna Zahar

*Še veliko zdravja, sreče in
veselega petja ji želite
vsi pri MePZ Slovenec-Slavec*

Izleti

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA organizira potovanje v Lurd in na Azurino obalo od 20. do 24. avgusta. Imaamo še nekaj prostih mest. Info na tel. št. 00386-41573326 (Marija).

OMPZ F. BARAGA vabi na romarski izlet na Barbano v ponedeljek, 1. septembra. Pridružili se bomo slovenskim romarjem iz Goriškega in Tržaškega pri skupni sv. maši ob 10.30. Nato se bomo podali na Angelsko goro - Oltica. Info čim prej na tel. št. 347-9322123.

Obvestila

ZALOŽBA MLADIKA IN ZTT sporočata, da je možno naročiti šolske knjige na sedežu založbe Mladika, Ul. Donizzetti 3. Urvnik: ponedeljek in petek 8.30-12.30; sreda 15.00-19.00. Tel. št. 040-633307 ali ts360srl@gmail.com.

KNJIŽNICA V SALEŽU bo za dopust začela v sredo, 13., in v ponedeljek, 18. avgusta.

KMEČKA ZVEZA IN PATRONAT INAC obveščata, da bodo uradi zaprti do četrtek, 14. avgusta.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA obvešča, da bo do 29. avgusta odprta s poletnim urnikom: ponedeljek, sreda in petek 8.00-16.00; torek in četrtek 11.00-19.00. Do četrtega, 14. avgusta, bo zaprti do 20. avgusta.

REPENTABRSKI VELIKOŠMARNIČNI DNEVI, v sodelovanju z občino Repentabor: v četrtek, 14. avgusta, ob 19.30 odprtje likovne razstave Sandra Ape »Kras v očeh Neaplčana«, ob 21.00 komorni koncert z naslovom Čarobna godala v predverju Marijinega praznika. V petek, 15. avgusta, dva romarska shoda: ob 10. uri, ko bo maševal tržaški škof Giampaolo Crepaldi in ob 17. uri, ko bo ob somaševanju vodil bogoslužje letošnji jubilant Dušan Jakomin. Na praznik sv. Roka, 16. avgusta, bo bogoslužje ob 10. in 19. uri, od 20.30 dalje pa bo razveseljevala Nabrežinska godba. Praznovanje se bo zaključilo v nedeljo, 17. avgusta, zvečer.

SKLADA MITJA ČUK obvešča, da bo urad zaprt zaradi dopusta do četrtega, 14. avgusta.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA sporoča, da bo tržaški urad zaprt do vključno četrtega, 14. avgusta.

ZUPNIJA BOLJUNEC vabi na praznik Marijinega vnebovzetja, 15. avgusta, ob 17. uri k sv. maši na Pečah. Odhod iz trga v Boljuncu ob 16. uri.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK vabi na šagro na Blancu, ki bo od petka, 15. do nedelje, 20. avgusta.

KRU.T obvešča, da bodo društveni prostori do petka, 15. avgusta, zaprti. Z 18. avgustom bo recepcija na društvenem sedežu v Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, delovala s poletnim urnikom: od ponedeljka do petka, od 9. do 13. ure in ob torkih in četrtekih od 15. do 17. ure.

Tudi za sprejemanje prostovoljnij pri-spevkov velja isti urnik.

ZSKD obvešča, da bodo uradi v Gorici, Trstu in Solbici odprtji publiki do 12. septembra po poletnem urniku (9.00-13.00). Zaprti bodo do petka, 15. avgusta.

KRIŽ - Župnijska skupnost in Slomško-društvo vabita v soboto, 16. avgusta, na praznovanje drugega zavetnika župnije sv. Roka. Ob 19. uri slovensko somaševanje, ki ga vodi trebenski župnik g. Ivo Miklavc SDB. Evaristična cerkev ob cerkvici sv. Roka, sijajoča na vrhu hriba, v slučaju neprimerne vremena pa v župnijski cerkvi. Sledi družabnost.

OBČINSKA KNJIŽNICA NADA PERTOT v Nabrežini obvešča, da bo zaprt zaradi dopusta od ponedeljka, 18. avgusta, do vključno ponedeljka, 1. septembra.</

KNJIŽEVNOST - Prispevek z okroglo mize v Novi Gorici ob 170-letnici pesnikovega rojstva

Simon Gregorčič in njegova Soča v italijanskem prostoru

20. in 27. junija letos so na Gorškem potekali četrti Gregorčičevi dnevi, o katerih smo v našem dnevniku že poročali. Glavnina dogajanja se tradicionalno odvija na Gradišču, kjer je pesnik preživel del svojega življenja in kjer so Gregorčičevi dnevi tudi nastali. Letos pa je prvi dan potekal v Novi Gorici. Začel se je s poklonom pesniku ob spomeniku na Erjavčevi ulici, ki so se ga udeležili novogoriški leposlovni ustvarjalci Alja Furlan, Andrej A. Golob in Marija Mercina. Sledil je osrednji dogodek v atriju Goriške knjižnice Franceta Bevka, in sicer okrogla miza ob 170-letnici Gregorčičevega rojstva. Uvedel jo je nastop pesvke Polone Kante Pavlin, ki jo je na klavirju spremljala Mirjam Furlan. Okroglo mizo je vodil Zoran Božič, na njej pa so sodelovali Branko Marušič, Ana Toroš, Zoltan Jan in Pavel Gregorčič, pesnikov sorodnik. Objavljamо prispev prof. dr. Zoltana Jana o tem, kako goriški Italijani sprejemajo Simona Gregorčiča.

Tako kot večina nas težko našteje deset, petnajst italijanskih literatov iz Gorice, tudi Simon Gregorčič med povprečnimi Goričani italijanske narodnosti ni doživel večje odmevnosti, čeprav ima sedež parka v Gorici javen spomenik. Kdor želi, lahko o njem poišče informacije tudi v nekaterih znanih italijanskih enciklopedijah, npr. v enciklopediji Bompiani ali Garzanti. Predstavljen je v italijanskih literarnih zgodovinah slovenske književnosti, ki so jih napisali ugledni italijanski slavisti kot npr. profesor na Univerzi v Padovi Giovanni Maver (Letteratura slovena, v Storia delle letterature moderne d'Europa e d'America, Como 1960) ali profesor na univerzi v Milenu Bruno Meriggi (Milan 1961 in druga izdaja 1970), Aurelio Palmieri pa je že leta 1923 v rimski reviji La Cultura objavil študijo Il poeta sloveno dell'Isonzo Simone Gregorčic; nekaj let kasneje (1929) je v Mantovi izšla primerjalna študija Bartolomea Calvija o paralelizmih med Gregorčičem in Giuseppom Parinijem, o njem pa so seveda pisali tudi slovenski literarni zgodovinarji (npr. Lojzka Bratuž, Miran Košuta, Tatjana Rojc) v svojih italijanskih publikacijah. Gregorčičeve pesmi je mogoče prebrati v vseh pomembnejših italijanskih antologijah slovenskega leposlovja vsaj od leta 1910, ko je Giovanni Kušar izdal svojo prvo antologijo v Bologni, vendar je edini knjižni prevod njegovih pesmi priskrbel slovenska začetna v Trstu (Simon Gregorčič: Canti scelti, prevedel Franc Husu, uredila in komentirala Lojzka Bratuž, Trst, ZTT 1990), ki izdajo kljub slovenski subvenciji ni ustvarila kakšnega dobička.

Kot vidimo že ob teh nepopolnih podatkih, nam Gregorčičeva usoda med Italijani kaže mnoge poučne in zanimive epizode, med katerimi bi ob tej priložnosti izpostavil zgodbo o njegovi Soči, ki jo mnogi med nami znajo na pamet, zato je nit potrebno obnavljati. Osvetil bi rad italijansko razumevanje drugega dela te ode, ko Soča začne teči »tožna in počasna« kot »sogramna solza« in pesnik napoveduje, da »vihar grozan, vihar strašan prihrumel z gorkega bo juga«, da bo krog Soče »svinčena toča in dež krvav in solz potok«, zaključi pa z naročilom »gorkega srca«, da naj se takrat »ne stiska v meje se bregov, srdita naj čez brarove stopi, ter tuje, zemlje – lačne, utepi na dno razpenjenih valov!«

Bojevito, že kar hujško in maščevalno domoljubje tudi Slovenci težko združijo z ustaljeno podobo nežnega,

Prof. Zoltan Jan
in Gregorčičev
spomenik
v Ljudskem vrtu
v Gorici

ARHIV PD

otožnega, hrepenečega in razbolelega pesnika, same sugestivne metafore pa nas vodijo v skošnjavo, da gre za vizionarsko napoved prve svetovne vojne in soške fronte. Po nastanku pesem sodi v šolsko leto 1862/63, ko je bil Gregorčič v sedmi šoli in je pisal prve pesmi, dokončno izdelal pa jo je šele 16 let pozneje, leta 1879, ko je nastajal tudi domoljubni cilkel Iskrice domorodne.

Kar nekako tuje nam je, da je bil pesnik aktivен in tudi politično osveščen, tako da je v svoji okolici skrbno spremljal dogajanje in se vanj vključeval. In kar malo nelagodno nam je, ko moramo spregovoriti o agresivnem italijanskem nacionalizmu, ki se je tudi na Goriškem začel širiti še pred fašizmom, med nastanjnjem zedinjene Italije. Že tedaj so se pojavljale zahteve, kje naj poteka vzhodna meja bodoče države, ne glede na nacionalno pripadnost prebivalstva, v okviru širše strategije mednarodnih interesov nastajajoče države. Zgodovinarji in drugi strokovni pisci so o teh vprašanjih pogosto pisali, med njimi tudi Ivo Juvancič v zanimivem podlistku, ki je 1966 izhajal na straneh našega časopisa (Italijanska publicistika o Slovencih, Primorski dnevnik od 28. maja do 5. junija 1966, št. 125-132).

Izpostavil bi zgovoren primer. Povezan je s pesnikovim žlahtnikom dr. Antonom Gregorčičem. Kot navaja Peter Stres v svoji monografiji (Dr. Anton Gregorčič 1852-1925, politična biografija, Gorica, Goriška Mohorjeva, 2013), je leta 1880, torej v času, ko je izšla Soča, postal bogoslovni profesor v Gorici, vključil se je v politično društvo Sloga in bil v poznejših desetletjih »delaven kot čebela«. Julija 1884 je Slovensko bralno in podporno društvo, ki mu je bil Anton Gregorčič podpredsednik, napovedalo blagoslovitev svoje društvene zastave. To je bila belo-modro-rdeča zastava s podobo sv. Cirila in Metoda. Načrtovana je bila blagoslovitev v cerkvi na Konstanjevici, zvečer pa naj bi bila veselica v samem mestu Gorici na vrtu hotela Ogrska krona, kasneje Pri treh kronah, ker so med drugimi uglednimi gosti v različnih časovnih obdobjih prespale tri kronane glave (en papež in dva cesarja). Pri blagoslovitvi bi bila botra grofica Lantieri, kar opozarja, da so mednarodni odnosi v Gorici zelo raznoliki. Napovedali so se gostje iz vse dežele, prišel naj bi tudi tržaški Sokol in ta skupina naj bi z zastavo šla skozi Gorico. V liberalnem časopisu Corriere di Gorizia so začeli braniti italijanstvo Gorice in omenjene so bile tudi bombe, ki v Gorici niso grozile samo takrat, večkrat pa so tudi dejansko eksplodirale. Tržaško namestništvo je takoj začelo pogovore oz. pogajanja s predsednikom društva Franom Povšetom in blagoslovitev je nato društvo v celoti odpovedalo. Zadeva pa je bila še dolgo predmet polemike v goriških časopisih obeh narodov. Blagoslovitev zastave je bila šele čez nekaj let in tudi

takrat ni šlo brez težav. Do tega je prišlo 7. 7. 1889, a že 26. junija so v časopisu Corriere di Gorizia objavili protest, naslovljen na barona Rechbacha, češ da gre za provokacijo.

Lahko si predstavljamo, kako drugač kot Slovenci so brali Sočo in druge njegove domoljubne pesmi v tistem in tudi kasnejših desetletjih, čeprav nam ni znan noben tako zgoden prevod Gregorčičeve pesmi v italijančino. Znan je prevod v latinščino, ki je izšel neposredno po pesnikovi smerti (24. novembra 1906) v časopisu Gorica 22. januarja 1907 in je bil ponatisnjen v Ljubljanskem zvonu (letnik 27, številka 2, str. 126). V različne jezike pa je bila Soča prevedena med 1. svetovno vojno, ko so jo avstrijske oblasti izrabile v propagandne namene in jo natisnile tudi na razglednice in drug propagandni material. Tudi v italijančino je bila takrat prevedena, celo dvakrat leta 1916. Najprej jo je na binokostno nedeljo objavila tržaška Edinost, nato pa nekoliko popravljeno še Dom in svet (letnik 27, številka 2, str. 222).

Od kod torej (enostransko) poznavanje Gregorčičevega domoljubnega pesništva med Italijani? Ne pozabimo, da so nekateri ostro protestirali, ker so dijaki imeli dve uri prosti pouka, da so se lahko udeležili pesnikovega pogreba, ki je bil prava množična manifestacija, kakršne je Gorica doživel le malokrat. Očitno bo potreben naša vedenje o večječnosti tedanje Gorice poglobiti, čeprav vemo, da se je slovenščina uporabljala v deželnem svetu in da se jo je v javnosti slišalo samoumevno in hkratno z italijančino, furlančino in deloma nemščino.

Morda vendarle ni tako presenetljivo, da tudi Italijani včasih pokažejo dobro poznavanje slovenske književnosti, kar se je izkazalo ob proslavljanju 150-letnice rojstva Simona Gregorčiča 1994. leta. Jubilej seveda ni imel nikakršnega odmeva v italijanskih krogih, dokler niso slovenski združeni pevski zbori pripravili izvedbo kantate Oljki v goriških stolnici. Tedaj se je v italijanskih lokalnih desničarskih časopisih dvignil val polemik in obtožb, da je Gregorčič začetnik slovenskega nacionalizma, ki naj bi tudi dandasno ogrožal italijanski značaj Gorice, kot je med drugim poročalo Lojze Kante (Soči, začetek nacionalizma, Ob Gregorčičevi poslavli, Delo 30. 11. 1994, št. 277, str. 13). Gregorčičev nacionalizem

V Ljubljani umrl pevec Nino Robič

V Ljubljani je v nedeljo v 84. letu starosti umrl pevec Nino Robič, ki se je v zlatih letih slovenske popevke zapisal v antologijo glasbe z zimzelenimi melodijami, kot so Zembla pleše, Življenje je vrtljak in Ura brez kazalcev.

Robič (tudi Robič) se je rodil v okolici Bjelovarja, s slovensko glasbo pa se je povezel po seriji naključij. Leta 1956 je začel nastopati v nočnem baru ljubljanskega hotela Slon, v katerem je izkušnje nabirala marsikatera kasnejša zvezda slovenske glasbe. »Tu sem se počutil domač ter spoznal čudovite prijatelje. Vrsto let sem pel tudi na Bledu, se poročil s Slovenko in ostal,« se je svojih glasbenih začetkov leta 2012 spominjal v intervjuju za Dnevnik. Nastopil je že na prvem festivalu Slovenska popevka leta 1962 na Bledu, še leta 2012 pa je bil del gala koncerta Poletna noč - 50 let Slovenske popevke na Kongresnem trgu v Ljubljani.

V slovensko zabavno glasbo je vstopil v obdobju, ko so se domači avtorji šele kalili in so se najprej snemale domače različice tujih uspešnic, ki so jih posneli in spravili na radijski program dobesedno čež noč, je po poročanju portala zapisal glasbeni urednik Jani Kenda. Tudi zato je bil po nizu vinilnih malih plošč njegov album Sredi zvezd, noč in dan se vrti ta svet, ki je izšel še leta 2005 pri ZKP RTVS, kompilacija izbranih priredb in zimzelenih melodij domačih avtorjev. V zvočnem arhivu Radia Slovenija je sicer z njegovim imenom vpisanih več kot 300 posnetkov, med njimi omenjene Zembla pleše, Vrtljak in Ura brez kazalcev.

Robič je bil tudi dolgoletni glasbeni urednik na I. in II. programu Radia Ljubljana in pozneje do upokojitve sredi 90. let na Radiu Slovenija.

Naprodaj je hiša Puccinijevega nesrečnega ljubezenskega življenja

V Italiji je naprodaj hiša, v katero je s poročeno Elviro Bonturi leta 1886 pobegnil skladatelj Tosce in La Boheme Giacomo Puccini. Za hišo, ki stoji južno od jezera Como, prodajalci želijo zgolj 400.000 evrov, kar po pisanku britanskega časnika The Guardian odraža stanje na italijanskem nepremičinskem trgu. Trinadstropno hišo je Puccini po neizogibnem škandalu zaradi razmerja s poročeno žensko, ki je z njim zanosila, našel s pomočjo prijatelja Ferdinanda Fontane, ki je napisal besedilo za njegovo prvo opero Le Villi. Kot piše The Guardian, je slednji Pucciniju našel pribežališče, ki ga je potreboval. Tukrat je bila hiša gostišče, kjer so Pucciniju našli klavir, na katerem je nato spesnil svojo drugo opero Edgar. Tudi zanjo je besedilo napisal Fontana.

Kljub temu da je Puccini našel pribežališče za svoje življenje z Bonturijevim, je imela zgodba nesrečno nadaljevanje. Mož Bonturijev je bil nepoboljšljiv ženskar, ki ga je leta 1903 umoril mož ene njegovih ljubic, tako da se je lahko Bonturijeva poročila s Puccinem. A življenje s Puccinem ni bilo najlažje, saj se tudi on ni znal najbolje upirati ženskam. Tako je leta 1909 Bonturijeva obtožila hišno pomočnico, da je imela razmerje z njenim možem. Doria Manfredi je zaradi obtožb naredila samomor, kasnejša obdukcija pa je pokazala, da je umrla kot devica. Bonturijevi so določili zaporno kazen, kar je Puccini preprečil s plačilom odškodnine družini hišne pomočnice. (STA)

IRAK - Nuri al Maliki noče prepustiti premierskega mesta Hajderju al Abadiju

Poleg islamskih skrajnežev državo pesti še boj za oblast

BAGDAD - Na severu Iraka se še naprej bojujejo proti džihadistom, država pa poleg tega drsi še v politično krizo. Šiitski poslanci so za novega premiera predlagali Hajderja al Abadija in predsednik Fuad Masum mu je že poveril mandat za sestavo vlade. Po še enem mandatu je hlepel tudi sedanji premier Nuri al Maliki, ki položaja noče zapustiti.

Abadija je včeraj podprlo 127 od 173 šiitskih poslancev Nacionalnega zaveznštva, največje skupine v 328-članskem iraškem parlamentu. Zanj je očitno glasovalo tudi precej poslancev iz vrst Malikijeve Pravne države, ki je sicer del zavezništva. Abadi - doslej namestnik predsednika parlamenta, ki prav tako pripada Pravni državi - ima sedaj glede na ustavo 30 dni časa za sestavo vlade in vladnega programa, ki ga bo nato moral potrditi parlament. Iz Malikijeve Pravne države pa so napovedali, da bodo po pravni poti izpodbijali imenovanje Abadija.

Na mednarodnem parketu je Abadi očitno deležen široke podpore. EU je njegovo imenovanje označila za pozitiven korak in pozvala k čim hitrejši sestavi nove vlade, ki bo vključujoča, bo ohranjala narodno enotnost in se bo spopadla z aktualno krizo, ko džihadisti iz Islamske države (IS) na severu države nadaljujejo svoj nasilen pohod. Ameriški podpredsednik Joe Biden je po navedbah Bele hiše Abadijevo imenovanje označil za ključen mejnik. Ob tem je Iraku ponudil ameriško pomoč pri osvajanju ozemelj, ki so jih zasedli islamski skrajneži.

V Iraku se sicer najvišji politični položaji delijo med tri glavne skupnosti - predsednik parlamenta je sunit, premier šiit in predsednik države Kurd. Maliki je na čelu vlade že dva mandata in je v preteklosti zatrjeval, da si tretjega ne želi. A zdaj si je premisil in zahteva zase mandat za sestavo vlade, čeprav temu mnogi ostro nasprotujejo. Med drugim mu suniti očitajo, da je s svojo sektaško politiko sokriva razmah skrajnežev IS na severu Iraka. Med Malikijevimi nasprotniki je tudi iraški predsednik Masum, Kurd, ki mu zato ni želel podeliti mandata za sestavo vlade, zato radi cesar mu je Maliki zagrozil s tožbo.

Obenem je dal premier v nedeljo zvezcer na strateške položaje v Bagdadu namestiti varnostne sile, zaradi česar naj bi v prestolnici vladale razmere, podobne izrednim. S tem si je med drugim prislužil osto kritiko ZDA. Ameriški zunanjji minister John Kerry je Malikija posvaril, naj ne povzroča težav. Oglasili so se tudi Združeni narodi, ki so opozorili, da iraške varnostne sile ne smejo ovirati politične tranzicije v državi. Opazovalci sicer očenjujejo, da gre pri Malikijevih ukreprih predvsem za razkazovanje moći, a obenem opozarjajo, da so se na podoben način začeli že številni državniki udari.

Medtem ko se stopnjuje politična kriza, pa IS nadaljuje svojo ofenzivo na severu države, kjer se spopadajo s kurškim oboroženimi skupinami pešmeržami. IS je čez noč osvojila večino okrožja Džalavla in s tem zadala udarec Kurdom, ki so v nedeljo želi bojne uspehe v provinci Nineveh.

Kurdi vojaško pomoč dobivajo od ZDA - te jim od petka pomagajo ciljnimi zračnimi napadi na IS, pošljajo pa jim tudi orožje. Na nemškem zunanjem ministru so medtem včeraj zatrili, da bodo svoje aktivnosti v iraškem konfliktu omejili le na humanitarno pomoč ter da dostave orožja Kurdom na severu Iraka trenutno ni na vidiku. Kurдов ne bo oborževala niti Velika Britanija.

Francija pa je včerj na Evropsko unijo naslovilo zahtevo po »mobilizaciji« spričo prošnje iraških Kurdov po oborožitvi. (STA)

Malikijevi pristaši
se nočejo
sprijazniti, da
njihov idol ne bo
več iraški premier

ANSA

ITALIJA - Agencija znižala napovedi za BDP

Tudi Moody's pesimističen glede hitrega gospodarskega okrevanja

RIM - Bonitetna agencija Moody's je napovedi o gospodarski rasti Italije v letu 2014 iz pozitivnih spremembla v negativne. Tako naj bi imel BDP ob koncu leta negativni predznak, padec gospodarske rasti pa naj bi bil 0,1 odstoten. To mnenje prihaja slab teden po podobnih napovedeh statističnega zavoda Istat. Zanimivo pa je, da je Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj OECD naslikala bolj »rožnato« sliko Italije in ji napovedala 0,1 odstotno rast. OECD tudi navaja, da vodilna svetovna gospodarstva v povprečju izkazujejo trend stabilne rasti, pri čemer pa gre Veliki Britaniji še posebej dobro, Japonska in Nemčija pa kažeta znake izgubljanja zagona.

Moody's v svoji napovedi poudarja, da bo recesija negativno vplivala na davčno politiko države in tudi na politično stabilnost. Ob tem bonitetna agencija še dodaja, da bodo počasne reforme in po vsej verjetnosti tudi težave s spostovanjem določila o največ 3-odstotnem primanjkljaju, povzročile tudi napetosti z ostalimi evropskimi partnerji in še posebej z Nemčijo. Tudi za prihodnje leto Moody's očenjuje, da bo Italija težko doseglj zastavljeni cilj, ki je razmer-

je med deficitom in BDP za leto 2015 postavila pri 2,7 odstotka. Po mnenju agencije bo to razmerje manj ugodno. Rahlo izboljšanje pa za prihodnje leto napoveduje pri razmerju med skupnim javnim dolgom in BDP. Javni dolg naj bi letos dosegel 136,4 odstotka BDP, prihodnje leto pa naj bi nekoliko nižji in se ustavljal pri 135,8 odstotku.

Kar zadeva pozitivne učinke bonusa v višini 80 evrov za odvisne delavce z nižjimi dohodki pa pri Moody'su poudarja, da so bili učinki tega ukrepa v drugem trimesecu zelo omejeni, saj je denar prišel v denarnice Italijanov šele v juniju, torej v zadnjem mesecu trimeseca, ki ga je agencija obravnavala. »Gre sicer za pozitiven ukrep,« piše v poročilu, vendar bo možno njegov učinek oceniti šel po drugem pollettu.

Toda podatki za drugo trimesec kažejo razmeroma negativno sliko italijanskega gospodarstva, poudarja Moody's. Tudi izvoz se je zmanjšal, medtem ko je domača povpraševanje ostalo na ravni prejšnjega trimeseca. »Za spodbujanje gospodarstva Italija uporablja davčno politiko. Toda ta strategija države doslej ni potegnila iz recesije,« so še zapisali pri Moody'su.

TURČIJA - Prve neposredne predsedniške volitve

Erdogan po izvolitvi za predsednika napovedal novo obdobje v državi

ANKARA - Turški premier Recep Tayyip Erdogan je po izvolitvi na položaj predsednika na prvih neposrednih predsedniških volitvah v nedeljo objubil novo obdobje. Zmag je že v prvem krogu Erdogan osvojil tudi glede na uradne podatke volilne komisije, ki je že prešela vse oddane glasove. Osvojil je 51,96 odstotka glasov. Najbolj se je Erdoganu z 38,33 odstotka glasov približal generalni sekretar Organizacije islamskega sodelovanja (OIC) Ekmeleddin Ihsanoglu, medtem ko je kurški pravnik in borec za človekove pravice Selahattin Demirtas prejel 9,71 odstotka glasov.

Erdoganovo zmago je na ulicah Carigrada in Ankare proslavilo na tisoči njegovih podpornikov. Nebo nad prestolnico so razsvetili ognjemeti. Erdogan je navdušeno množico nagovoril z balkona sedeža svoje Stranke za pravičnost in razvoj (AKP) v Ankari. »Danes ni zmagal le Recep Tayyip Erdogan. Danes je še enkrat zmagala volja naroda. Danes je še enkrat zmagala demokracija,« je izjavil. Obljubil je nov proces za družbeno spravo. »Bom predsednik, ki iskreno sprejema 77 milijonov ljudi, kot sem to počel že vse svoje življenje in vso svojo politično pot,« je obljubil novi predsednik. Poleg tega je Erdogan nasprotnike, ki ga označujejo za diktatorja, pozval, naj namesto kritik na njegov račun izpršajo sami sebe.

60-letni Erdogan je predsednik AKP in že več kot 11 let turški predsednik. V volilnem programu je izpostavljal nadaljevanje uspešne gospodarske politike, spremembu ustave in uvedbo predsedniškega sistema, članstvo v Evropski uniji ter rešitev kurdskega vpra-

Novi turški predsednik Recep Tayyip Erdogan

ANSA

šanja. V Turčiji pa se ugiba, kdo bo novi predsednik. To bi lahko bil dosedanji predsednik Abdullah Gül, ki se poslavja od položaja, in je včeraj napovedal, da se bo vrnil v vrste vladajoče Stranke za pravičnost in razvoj (AKP). Ta napoved pa je že sprožila ugibanja, ali bo Gül tisti, ki bo od Erdogana prevzel vodenje vlade.

Gaza: pogajanja se nadaljujejo

KAIRO - Izraelska delegacija je včeraj po začetku nove 72-urne prekinitev ognja v Gazi prispevala v Kairo, kjer se nadaljujejo posredna pogajanja z Palestinci. Strani bosta znova skušali doseči dolgotrajno premirje v Gazi, so sporočile egiptovske in izraelske oblasti. Palestinska delegacija se je že sestala na pogovorih z egiptovskimi posredniki, ki bodo njihove zahteve predali izraelskemu pogajalcem, je dejal predstavnik palestinske strani. Egipt je obe strani pozval, naj novo prekinitev ognja izkoristiš za doseg obsežnega in trajnega premirja. Predhodna tridnevna prekinitev ognja se je brez dogovora o podaljšanju iztekel minuli petek.

Medtem pa je na severu Zahodnega brega prišlo do streljanja. V zgodnjih jutranjih urah so namreč izraelski vojaki v vasi približno 10 kilometrov od mesta Nablus obkobili hišo 24-letnega palestinskega borca. Prišlo je do streljanja, v katerem je Palestinec umrl.

Rohani želi normalizirati odnose s svetom

TEHERAN - Iranski predsednik Hassan Rohani je včeraj na srečanju z iranskimi diplomati napovedal, da želi v svojem mandatu do leta 2017 vse težave s tujino rešiti z diplomacijo. Kritike, ki ga napadajo zaradi prizadevanj za doseg dogovora z Zahodom o iranskem jedrskem programu, je označil za politične strahopetce in zlobne. V v živo predvajenem negotovorju je Rohani tako napadel privržence trde linije v iranskem parlamentu, ki mu nasprotujejo že ves čas od njegove presenetljive izvolitve na predsedniški položaj pred letom dni. Zmerni Rohani, ki se je doslej raje kot na socialne reforme osredotočal na gospodarsko in zunanjopolitiko, je še poudaril, da se mora Iran v tujini soočati s tremi fobijami - iranofobijsko, islamofobijsko in šiitofobijsko. Hkrati pa se mora država doma soočati s »sporazumofobijsko« - fobijo pred dogovarjanjem s svetom - s strani tistih, ki še naprej zavirajo predsednikove ponudbe preostalem svetu. Izpostavljal je še, da si Iran želi tesnejših odnosov s svetom, bo pa hkrati branil svoje pravice in nacionalni interesi.

ZLATO
(999,99 %) za kg
31.402,89 -12,00

SOD NAFTE
(159 litrov)
104,92 \$ -0,10

EVRO
1.3386 \$ 0,0

EVROPSKA CENTRALNA BANKA	11. avgusta 2014	evro (povprečni tečaj)
valute	11.8.	8.8.
ameriški dolar	1,3386	1,3388
japonski jen	136,72	136,45
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka krona	27,852	27,825
danska krona	7,4556	7,4550
britanski funt	0,79760	0,79670
madžarski forint	313,68	313,72
litovski litas	3,4528	3,4528
poljski zlot	4,1991	4,2010
romunski lev	4,4385	4,4435
švedska krona	9,1941	9,2440
švicarski frank	1,2134	1,2137
norveška krona	8,2790	8,3600
hrvaška kuna	7,6481	7,6470
ruski rubel	48,2950	48,5790
turska lira	2,8783	2,8920
avstralski dolar	1,4443	1,4419
brazilski real	3,0476	3,0532
kanadski dolar	1,4663	1,4614
kitajski juan	8,2387	8,2446
mehiški peso	17,7083	17,7284
južnoafriški rand	14,3043	14,3352

GORICA - Predsednica dežele ponovno o reformi zdravstva

»Vloga bolnišnice ne bo oslabljena«

Predsednica deželne vlade Debora Serracchiani je včeraj spet obiskala Gorico, kjer se je skupaj z odbornico Mario Sandro Telesca udeležila seje komisije za zdravstvo občinskega sveta. Soočenje je bilo dobro obiskano, zato je del publike ostal brez sedeža, do nasilnih izgredov in grobih žalitev, ki so na upraviteljici letete pred enim mesecem, pa tokrat ni prišlo. Serracchianijevo so sicer ob vhodu in izhodu iz dvorane tako kakor na julijskem obisku spremljale sile javnega reda (policistov in redarjev je bilo na trgu pred županstvom skoraj več kot poslušalcev), razen glasnih izjem gibanja Movimento popolare degli Italiani, ki jih nad vsemi težavami goriškega zdravstva skrbi »razprodaja italijanskih zdravstvenih storitev Sloveniji«, pa je publika tokrat mirno spremljala sejo.

Upraviteljici sta kot obljudljeno prišli v Gorico pojasnit ustroj zdravstvene reforme, ki bo v deželnem svetu pristala 30. septembra, med glavnimi temami seje pa so še vedno bile ukinitve goriške porodnišnice in njene posledice. Župan Ettore Romoli je izpostavljal, da je po »trenutku jeze« zdaj na vrsti čas za razmišljanje o prihodnosti goriškega zdravstva. Deželni upraviteljici je zaprosili predvsem za podporo pri uresničitvi projekta Hiše porodov, ki spada med pobude Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje in v zvezi s katero so minuli teden

podpisali čezmejni dogovor. Serracchiani je zagotovila, da projekt podpira, k njegovemu uspehu pa bo po njenem mnenju pripomogla tudi okrepitev predporodnih in poporodnih storitev za ženske (t.i. »percorso nascita«), ki jo je dežela začela izvajati po zaprtju goriškega porodniškega oddelka. Ukinitevi le-tega in predvsem skrajšanje delovnega časa pediatrične ambulante še vedno nasprotuje občinski odbornik in predstavnik združenja Voglio nascere a Gorizia Francesco Del Sordi, ki meni, da bi zaradi dogovora s šempetrsko porodnišnico lahko interveniralo računsko sodišče. »To se ne bo zgodilo. Spoznam, ki smo ga podpisali, je namreč v popolnem sovočju z evropsko direktivo o prostem pretoku pacientov, ponostavlja pa postopke, ki so v njej predvideni. Goriškim nosečnicam, ki želijo roditi v šempetrski bolnišnici, enostavno ne bo treba vnaprej plačati za zdravstveno storitev in nato zaprositi za povračilo stroškov, kot jim omogoča sama evropska direktiva, saj bo za to neposredno poskrbel naš zdravstveni sistem,« je povedala Serracchianija in potrdila, da dežela išče pot, ki bi v Šempetru rojenim otrokom omogočila vpis v goriško matično knjigo. Telescova je glede urnika pediatrične ambulante pripomnila, da so v zadnjih časih v goriškem oddelku sprejeli v povprečju le štiri otroke dnevno. »Za večino leteh bi morali poskrbeti družinski pediatri,«

je povedala odbornica, po kateri je »temelj« deželne reforme zdravstva ravno okrepitev teritorialnih storitev. »V bolnišnicah, ki jih bomo reorganizirali, imamo veliko ležišč za akutne bolnike, ki jih v dobri meri ne izkoristiščamo in nas veliko stanejo, potrebujemo pa storitev za post-akutno obdobje, rehabilitacijo, mesta v oddelkih RSA, itd.,« je povedala Serracchianija. Telescova je posudarila, da so na Goriškem število bolničarjev, ki skrbijo za oskrbo na domu in v krajjevnih ambulantah, že povečali za pet enot. »Jeseni bomo »teritorialne ekipe« dodatno okreplili in priredili javna srečanja, na katerih bomo občanom pojasnili njihovo vlogo,« je pristavila. Serracchianija ne izključuje, da bi lahko Gorica dobila center za zdravljenje Alzheimerjeve bolezni, zavrnila pa je predlog Demokratske stranke, da bi štirim bolnišnicam, ki bodo po reformi spadale v goriško-furlansko zdravstveno podjetje, dodelili status »hub« ustanov, ki ga bodo imelo le tržaška, videmska in pordenonska bolnišnica. »Tega nam ne omogočajo ministrske smernice,« je svetniku Marcu Roti, ki ga skrbi nadaljnje krčenje storitev goriške bolnišnice, pojasnila Serracchianija, dodala, da vloga bolnišnice ne bo oslabljena, in zaključila: »Goriška in tržiška bolnišnica, ki bo sta sestavljali enotno »spoke« bolnišnico na dveh sedežih, bosta ohranili svojo ponudbo.« (Ale)

Seja je bila dobro obiskana, nasilnih izgredov pa tokrat ni bilo

Serracchianija in Telescova med sejo

BUMBACA

GORICA - Obnova bivše umobolnice

Nove vsebine za park Basaglia in bolnišnico

Serracchianiji so Cortiula in funkcionarji zdravstvenega podjetja predstavili načrt novega sedeža centra za duševno zdravje

»Park Basaglia je del zgodovine, ki si zasluži ovrednotenje. Želimo si, da bi to območje ponovno zaživel in da bi bilo na razpolago celemu mestu. Pripravljeni smo prisluhniti predlogom o novih vsebinah,« je povedala Debora Serracchiani, ki je včeraj popoldne pred sejo na goriškem županstvu obiskala park Basaglia v Ulici Vittorio Veneto. Skupaj z direktorjem zdravstvenega podjetja Giannijem Cortiulo si je ogledala bivšo

umobolnico, ki bo po obnovi (le-ta bo zaključena spomladaj 2015) postala sedež centra za duševno zdravje, pa tudi pro-padajočo stavbo, v kateri danes deluje ta služba. Serracchianija je v odgovoru občinskemu svetniku SEL Bianchiniju, po katerem bi centra za duševno zdravje ne smeli postaviti v bivšo umobolnico, izrazila prepričanje, da je treba premislit tudi o novi namembnosti oz. pridaji bivše splošne bolnišnice. (Ale)

GORICA - Ovadba za mladeniča

Skušal se je znebiti zavojčka marihuane

Vozil je pod vplivom mamila - Karabinjerjem je bil že znan

Na karabinjerje je naletel že pred dvema tednoma, rezultat toksikološke analize pa je še v prejšnjih dneh potrdil, da je bil njihov sum utemeljen.

Zaradi vožnje pod vplivom opojnih substanc in posedovanja mamil so karabinjerji ovadili mladeniča iz Zagradja, ki ga je nočna patrulja ustavila konec julija med rutinskim nadzorom prometa v Svetogorskem četrti v Gorici. 24-letni A.G. se je okrog 5. ure peljal po Ulici Caprin s svojim avtomobilom znamke Fiat panda, v katerem je sedel tudi njegov 19-letni prijatelj iz Gorice. Oba sta v preteklosti že imela opravka s pravico, zato so si karabinjerji zanj vzel nekaj ča-

sa. Po pregledu dokumentov so vozniku odredili preizkus alkoholiziranosti, rezultat je bil negativen. Karabinjerji pa so opazili, da je A.G. pri izstopu iz avta odvrgel nekaj na tla: izkazalo se je, da je šlo za zavojček, v katerem je bilo šest gramov marihuane. Mamil so zasegli, za Zagradjanca pa so odredili še laboratorijski pregled urina, da bi ugotovili, ali je vozil pod vplivom droge. 24-letnika so odpeljali v bolnišnico. Rezultati analiz urina so nazadnje pokazali, da je bil mladenič res pod vplivom mamil. Karabinjerji so ga zato ovadili na prostost goriškemu sodišču in ga prijavili prefekturi zaradi posedovanja droge. (Ale)

STARI TRG PRI LOŽU - Oba naj bi bila Novogoričana

V cvetličarni ustrelil bivšo partnerico, potem še sebe

Kraj je zavarovala policija POP TV/DNEVNICK

Slovensko javnost je včeraj pretresla vest o umoru-samomoru v kraju Stari trg pri Ložu. Po še nepotrenjenih vesteih pa sta tako umorjena ženska kakor njen morilec z novogoričkega konca. 38-letna Novogoričanka naj bi se pred kratkim preselila v Loško dolino, zato da bi zbežala pred nasiljem bivšega partnerja.

Po podatkih policije je včeraj okrog 9.30 moški v cvetličarni obiskal žensko in ji pričel groziti ter jo fizično napadel. Ženska se je poskušala skriti, vendar jo je moški v skladilu druge trgovine dohitel in ustrelil, nato pa naredil samomor. Žensko naj bi skušal zaščititi eden od zaposlenih v trgovini, vendar se je umaknil, ko mu je moški zagrozil, da bo ustrelil tudi njega.

Po podatkih ljubljanske policije je bil moški star 52 let, ženska pa 38. Po pisanju Dnevnika naj bi umorjena ženska delala v cvetličarni, kamor je včeraj prišel morilec, sicer bivši mož. Ob njem je bila takrat tudi 12-letna hči. Moški naj bi žensko zagrabil za vrat, a ji je nekako uspelo pobegniti v sosednjo trgovino - po navajanju Dnevnikovega novinarja -, kjer naj bi se skrila za kruh: »Bivši mož je prišel za njo, ona pa je vpila: "Ubil me bo, ubil me bo." Vsi zaposleni so, ko so videli, da ima moški pištole, pobegnili iz trgovine skozi skladilce. Po isti poti je skušala pobegniti tudi ona, a jo je na koncu ustrelil prav v skladilcu.«

Ženska je v stanovanju blizu cvetličarne živila z novim partnerjem, poleg hčere pa je imela še najmanj enega otroka.

RONKE-TRST - Intermodalni pol pri letališču

Šestintrideset mesecev dela in 17,2 milijona evrov investicije

Šestintrideset mesecev bo potrebnih za uresničitev intermodalnega pola pri deželnem letališču v Ronkah: na zemljišču ob njem bodo zgradili železniško postajo na progi Trst-Benetke, novo avtobusno postajo in več parkirišč, enega tudi večnadstropnega. Odločilni premik v postopku za izgradnjo naštetege je bil narejen včeraj v Trstu, kjer so programski dogovor podpisali predstavniki dežele FJK, goriške pokrajine, ronske občine in družbe Aeroporo FVG. Z novo infrastrukturno - je včeraj izjavila deželna odbornica za infrastrukturo in mobilnost, Maria Grazia Santoro - bo letališče, poimenovano po Pietru Savorgnanu di Brazzà, »eno izmed sedmih letališč v Italiji, ki so povezana z železniškim omrežjem, kar je pogoj za razvoj in povečano konkurenčnost Furlanije Julijanske kra-

jine. Dežela bo privlačnejša za gospodarstvenike in turistične tokove.« Ob odbornici so dogovor podpisali še predsednik letališča Sergio Dressi, podpredsednica pokrajine Mara Černic in podžupan Ronk, Livo Vecchiet.

Investicija bo skupno veljala 17,2 milijona evrov, gradnja pa bo potekala v dveh sklopih del. Prvi sklop bo veljal 10,3 milijona in je že v celoti financiran (6 milijonov bo prišlo iz deželnega operativnega programa FESR za konkurenčnost in zaposlovanje 2007-2013, 4,3 milijona pa iz deželne blagajne). Denar za drugi sklop del (6,9 milijona evrov) morajo še najti, dežela pa se je obvezala, da ga bo poiskala. Če denar bo, bodo dela stekla brez prekinitev. Kakor koli že - je opozorila odbornica Santoro -, po koncu prvega sklopa del bo intermodalni

pol lahko že operativen, saj drugi sklop zadeva postranska dela. »Projekt sodi v deželno strategijo na področju infrastrukture, ki cilja tudi na večjo učinkovitost železniškega omrežja,« je dodala odbornica in spomnila, da je bilo 30 milijonov evrov namenjenih povečanju hitrosti na progi Benetke-Trst.

Dressi je včeraj ugotavljal, da bo intermodalni pol prispeval k razvoju letališča. Mara Černic je izpostavila prizadevanja pokrajinske uprave v korist okolju prijaznih oblik mobilnosti - vlak, ki ga bo novi pol povezel z letališčem, sodi seveda med te. Ronški odbornik Vecchiet pa je izrazil pričakovanje oz. željo, da bi dela opravila naveza na deželnih podjetij: »Predvsem pričakujemo, da bo intermodalni pol spodbudil ne le rast letališča, ampak hkrati tudi celotne-

Novi intermodalni pol ob ronškem letališču

ga gospodarskega sistema na Tržiškem.«

Na vrsti je sedaj objava razpisa javne dražbe v uradnem listu Evropske unije. Od današnjega dne in v roku osemnajstih mesecev naj bi ocenili ponudbe za izvedbo del, izbrali izvajalca in odobrili dokončni načrt. Nato bo potrebnih še osemnajst mesecev

za izvedbo prvega skopa del, ki bo - kot rečeno - omogočil, da bo intermodalni pol polno operativen, in za kolavdiranje. Infrastruktura bo torej zgrajena in uporabna ob koncu treh let, so včeraj ocenili, ne da bi seveda upoštevali zapletov in zamud, ki so pri tvorstvu delih pravilo.

PEVMA - Telefonskim družbam bodo ponudili občinsko parcelo

Kje bo antena?

Pevma naj bi v kratkem dobila anteno za mobilno telefonijo. O njeni namestitvi je govor že kar nekaj časa, s problematiko pa se spopadajo tudi združenje Krajevna skupnost za Pevmo, Štrnaver in Oslavje, domača društva in posamezniki.

Telefonske družbe (v tem primeru Wind) so že pred meseci izrazile željo, da bi na območju Pevme postavili visoko anteno in tako ojačili signal, ki ga sedaj ovirajo močnejši signali iz Slovenije. Krajevna skupnost je tedaj nasprotovala postavitvi objekta na začetku vasi, ker bi antena stala preblizu otroškega vrtca. Ponujeni sta bili alternativni lokaciji na Oslavju, ki bi po oceni domačinov bolje ustrezali namenu. Telefonska družba pa teh mnenj ni upoštevala in vztraja, da mora antena stati v Pevmi. S pomočjo občine so nazadnje našli manjšo občinsko parcelo na začetku t.i. Štradona, ki bi še najbolj odgovarjala tehničnim zahtevam.

V minulem tednu je o tem tekla beseda na sedežu krajevne skupnosti v Pevmi, kjer se je z domačini sestal občinski odbornik za okolje Francesco Del Sordi. Obnovil je potek poizvedovanj in pogajanj ter povedal, da poti nazaj ni več. Bolje je - je poddaril -, da antena stoji na zemljišču v lasti občine, pri čemer ima mestna uprava nekaj besede. V nasprotnem primeru imajo telefonske družbe možnost, da same poščesijo zemljišče med zasebniki. Za marsikoga zna to biti tudi vabilivo, ker so najemnine ugodne, krajevna skupnost pa je glede odločitev povsem nemočna. Prisotni na sestanku so vsekakor ponudili v pretres še možnost, da bi anteno namestili na grič Šanca nad vasjo. Manjša delegacija si je po sestanku

Pogovor se je nadaljeval ob kamnitih mizicah pod pevmsko lipo

FOTO VIP

tudi ogledala lokacijo na griču in med drugimi ugotovila, da je cesta na grič tako uničena, da je dostop možen le s traktorji ali terenskimi vozili. Na vrhu Šance pa živita dve druzini, ki sta zaradi razrite ceste v hudih težavah. Skratka, le streljaj od mesta sta družini odrezani od sveta: v primeru potrebe bi do njiju z veliko težavo prizvozila rešilec ali gasilsko vozilo. Združenje Krajevna skupnost se je obvezalo, da bo na to opozorilo pristojne službe in oblasti.

Po privolitvi udeležencev pevmskega sestanka se je pogovor nadaljeval ob kamnitih mizicah pod lipo, ki stoji med cerkvijo in sedežem krajevne skupnosti. Nekdo izmed prisotnih je spomnil, da so se naši daljni predniki radi zbirali pod vaščini lipami, se ob njih menili, modrovali in sprejemali pomembne skelepe. Ne bi bilo narobe, če bi pogovori pod pevmsko lipo botrovali modrim odločitvam, je še bilo rečeno. (vip)

GORICA

Najprej popravilo treh parkomatov

V pričakovanju na nadomestitev vseh neuporabnih parkirnih avtomatov, ki so jih v goriškem mestnem središču poškodovali vandali, je občinska uprava poskrbel za popravilo naprave za izdajanje parkirnih listkov v Ulici Boccaccio. V prihodnjih dneh, sporočajo z občino, bodo poskrbeli še za popravilo parkomatov v Ulici Roma in v Ulici Duca D'Aosta, do konca avgusta pa naj bi že začele delovati nove naprave, v katere bodo vložili 40.000 evrov.

RONKE

Zelenice iščejo »posvojitelje«

»Adotta un'auiola« (Posvoji zelenico) je ime pobude, s katero želi ronski občinski svet povečati skrb občanov za okolje in hrkati zagotoviti lepsi videz zelenim površinam v občini Ronke. Resolucijo, na podlagi katere bo tudi ronska občina po zgledu nekaterih drugih uprav na Goriškem zaupala ureditev dela javnih zelenic občanom ali podjetjem, sta predlagala svetnika Mauro Benvenuto (Insieme per Ronchi) in Mario Pinetto (Demokratska stranka). »Posvojitelji« zelenic bodo v zameno za ureditev javnih površin lahko nanje postavili svoje informativne oz. ogljevsko table.

FOLJAN-REDIPULJA

- Papežev obisk

Trg pred železniško postajo bo posvečen papežu Wojtyli

Do obiska papeža Frančiška v Foljanu in Redipulji manjka še dober mesec, kljub temu beležijo veliko povpraševanje po plakatu in razglednicah, s katerimi želijo izraziti papežu večježično dobrodošlico in na katerih sta ob papežu prikazana stopnišča kostnice v Redipulji in avstro-ogrsko pokopališče v Foljanu. Vatikanski »romar« bo namreč 13. septembra obiskal obo kraja. Pri lokalnem združenju Pro Loco, ki skrbi za kraje, povezane s prvo svečetno vojno v Laškem, so na takšen način upodobili papežovo napoved, da prihaja na Goriško molit za vse padle v vojnah, brez razlikovanja med njimi. Glede obiska je še znano, da bodo verniki lahko spremiljali papežovo mašo tako na območju kostnice kot tudi pokopališča v Foljanu, kjer bodo namestili velik ekran.

V Pro Loco tečejo hkrati priprave za namestitev marmornatega obeležja z reliefno podobo Janeza Pavla II. Odkrili ga bodo nekaj dni pred Frančiškovim prihodom ob poimenovanju območja pred železniško postajo v Redipulji po papežu Karolu Woytilli, ki je kostnico obiskal leta 1992. Datum odkritja ni še znan.

Plakat z dobrodošlico

TRŽIČ - A2A

Županja zavrača kritike zaradi Denoxa

Tržiška županja Silvia Altran odločno zavrača kritike, ki jih je na občinsko upravo naslovila dejelna odbornica Gibanja 5 Zvezd Ilaria Dal Zovo. Le-ta je posegla v razpravo o namestitvi katalizatorjev Denox v termoelektrarni A2A in izrazila prepričanje, da se občina ni dovolj angažirala za zaščito zdravja svojih občanov. »Županja občine Tržič ni postavila nobenih omejitev, čeprav bi to lahko storila na podlagi členov št. 216 in 217 kraljevega odloka z dne 27. julija 1934,« pravi dejelna županja.

»Dal Zovo pa je vjezla v poštev le zaključni del dolgega postopka, ki se je začel že lani jeseni. V tem času je občina predstavila več pripomb in zahteve, ki so bile vključene v odklok za izdajo okoljskega dovoljenja. Njihov cilj je bila ravno zaščita zdravja naših občanov in tržiškega prostora nasploh,« je očitje zavrnila Altranova in izpostavila, da je občinska uprava sodelovala pri vseh storitvenih konferencah na temo termoelektrarne A2A in je bila soudeležena pri vseh fazah postopka za namestitev katalizatorjev Denox.

Društva in druge ustanove, ki prirejajo šagre, pustovanja in razne javne dogodke, želijo spodbujati k ločenemu zbiranju odpadkov. Zato so se pri goriški pokrajini odločili za objavo novega razpisa, preko katerega bodo »okoljsko zavednejše organizatorje raznih pobud, ki so namenjene javnosti, nagradili z denarnimi prispevkvi. Kot je za Primorski dnevnik povedala podpredsednica pokrajine in odbornica za okolje Mara Černic, spada razpis v široko kampanjo »Facciamolo con amore - Ločujmo in varujmo z ljubezijo«, s katero namerava pokrajinska uprava doseči povišanje deleža sortiranih odpadkov na Goriškem. Podatki podjetja za okoljske storitve Isa Ambiente namreč kažejo, da prebivalci goriške pokrajine še vedno dokaj skrbno ločujejo odpadke, v večini občin pa se »ekološka vremena« nekoliko ohlaja. Lani je bil povprečen delež sortiranih odpadkov na Goriškem že drugo leto zaporedoma 62-odstoten, pokrajina pa cilja na vsaj 65 odstotkov sortiranih odpadkov, kar predvideva tudi zakon.

»V naši pokrajini vsako leto poteka kar nekaj praznikov, na katerih se običajno proizvedejo velike količine odpadkov. Organizatorji pobud, če izvzamemo redke primere, kot sta Vegetarijanski festival v Goriči ali praznik Viarte v Krminu, ne skrbijo za sortiranje vseh materialov, ki jih je mogoče reciklirati, zato gredo te ogromne količine plastike, aluminija, itd. med mešane odpadke,« pravi Černičeva in nadaljuje: »Da bi ta problem omili, smo si zamislili razpis "Ekoprazniki: zmanjšanje, ponovna uporaba, recikliranje", na katerega se bodo lahko prijavili organizatorji pobud, ki imajo pokrajinsko razšernočnost in ki bodo na razne načine - na primer z uporabo biorazgradljivih kozarcev, krožnikov in pribora - prispevali k večji "sonaravnosti" šager, pustovanj in drugih dogodkov.«

Kdor bo izpolnil osnovne pogoje za prijavo na razpis, bo lahko prejel do 500 evrov, z dodatnimi okolju prijaznimi pobudami pa si bo lahko priskrbel še nagrado v višini 150 evrov. »Na prizoriščih praznikov bodo morali organizatorji obvezno urediti nekakšne "ekološke otroke" s koši za plastiko, papir in druge materiale. Koš bo do moral, tudi nadzorovati oz. paziti, da obiskovalci pravilno ravnajo z odpadki. Med pogoji za prijavo na razpis je dalje postavitev "infotocke" za nudjenje informacij o pravilih in pomenu sortiranja,« pojasnjuje Černičeva.

Razpis je objavljen na spletni strani goriške pokrajine (www.provincia.gorizia.it/custom/sez_bandiconcorsi.php?tipologia=bandi). Rok za prijavo se izteče 30. septembra 2014, do prispevka pa bodo imeli pravico organizatorji pobud, ki bodo potekale med 1. oktobrom 2014 in 30. septembrom 2015.

PODGORA - Po rodu je bila iz Sovodenj

Prenehalo je biti plemenito srce 77-letne Marije Cescutti

Svoje plemenito srce je izkazovala tako v odnosih do sočloveka kakor tudi v skrbi, ki jo je posvečala vsakemu svojemu delu tako v Društvu slovenskih upokojencev za Goriško kot tudi med cveticami v hišnem vrtu, ki so ji bile v posebno veselje. Še pred tremi meseci je vestno spremjalna društveno delovanje, doma pa vrtnarila, nakar je odkrila boleznen, zato katero ni bilo pravega zdravila. Marija Cescutti (Češčut) je umrla včeraj zjutraj v sobi goriške bolnišnice. Jutri jo bodo pospremili na zadnjo pot.

Rojena je bila v Sovodnjah 8. junija 1937 očetu Dominiku Češčutu in materi Evgeniji Vizintin, oba sta bila domačina. Bila je njuna tretja hči, saj sta se pred njo že rodili sestri Fani (Francesca) in Iva. Dobrih deset let za Marijo sta starša na svet dala še Ladija. V rodnih vasi se je šolala ter preživelala svoja otroška in dekliška leta vse do trenutka, ko se je pri-

ženila v Podgoro. Sredi šestdesetih let je namreč stopila v zakon z Eliom Ciancigom, vodovodarjem po poklicu, in se preselila v njegovo rodno Podgoro. Tu se je zaposlila v tekstilni tovarni, kjer je ostala do svoje upokojitve. Premora v delovnem obdobju sta sovpadala z rojstvom hčere Elene leta 1968 in dve leti kasnejše še sina Edija.

Po moževi smrti leta 2007 je še pomembnejša postala opora, ki jo je Marija imela v hčeri in sinu; do zadnjega je s sinom Edijem živila na družinskem domu, kjer je vrtnarila in se posvečala svojim cveticam. Kdor jo je poznal, jo je cenil zlasti zaradi dobrega srca - prav vsakemu je rada pomagala -, živahnega značaja, delavnosti in preprostosti, kar je prenašala tudi v Društvo goriških upokojencev, pri katerem je bila odbornica in ki ji je veliko pomenilo.

Svojci in znanci se bodo od po-

Pokojna Marija Cescutti

korne Marije Cescutti poslovili jutri, 13. avgusta. Žalni spredob bo ob 9. uri krenil izpred mrtvaške kapele goriške splošne bolnišnice, sledil bo pogrebni obred v podgorski cerkvi. V grob ju bodo položili na pokopališču v Podgori. Vsem prizadetim izrekamo svoje sožalje.

vpisovanje po tel. 0481-20678 (Božo) in tel. 347-9748704 (Vanja).

KULTURNO DRUŠTVO BRIŠKI GRIC prireja 24. avgusta izlet za člane in priatelje na največjo visokogorsko pašno planino Slovenije v Kamniških Alpah - Veliko Planino. Odhod ob 7. uri, vrnitev ob 23. uri. Cena izleta znaša 20 evrov (doplačila za nihalko); prijave sprejemajo do 18. avgusta na tel. 334-2825853.

SKRD JADRO IZ RONK v sodelovanju s CTS iz Gorice prireja v sklopu projekta »Po rekah in po vodah Slovenije« enodnevni izlet s kosirom v zgornjo dolino Soče oz. Trente v nedeljo, 31. avgusta; informacije in prijave po tel. 0481-82273 (Roberta ali Sara).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKO-

JENCEV za Goriško prireja v soboto, 6. septembra, enodnevni avtobusni izlet v Asiago in v okolico, znano tudi zaradi bojev med 1. svetovno vojno. Vpisujejo do razpoložljivih mest na avtobusu po tel.: 0481-20801 (Sonja K.), 0481-884156 (Andrej F.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja S.), 347-1042156 (Rozina F.). Na račun 20 evrov.

ce bodo avtobusi krenili: 15., 16. in 23. avgusta. Start bo z gradeške avtobusne postaje ob 1.30 in 3.00, ob 2.00 oz. 3.30 bo postanek na Trgu Salvo D'Acquisto v Tržiču, ob 2.05 oz. 3.35 v Ulici Pocar v Tržiču, ob 3.40 v Ulici Redipuglia v Foljanu, ob 3.45 na Drevoredu Regina Elena v Gradišču, ob 3.56 v Ulici XXIV Maggio v Medei, ob 4.20 na avtobusni postaji (ob železniški postaji) v Gorici. Mladi se bodo v Gradež odpovedali z rednim avtobusom, za pot nazaj pa bodo imeli na voljo brezplačnega. Dovolj bo, da ob prihodu na gradeško avtobusno postajo pri dobro vidni stojnici z napisom Overnight dvignejo vozovnico za povratno vožnjo.

SKGZ sporoča, da bo goriška pisarna zaprta do 24. avgusta.

TRŽNI SEJEM PERUTNITVA in pridelkov iz naših krajev bo potekal pri parkirišču v bližini gostilne Franc v Sovodnjah, Prvomajska 86, 6. septembra, 4. oktobra in 8. novembra med 8. in 13. uro; informacije po tel. 333-4318338.

ŠKD TIMAVA Medjavas Štivan in JUS Medjavas vabita obrtnike iz Krasa in okolice, da se prijavijo za razstavljanje svojih izdelkov na tradicionalnem prazniku »Konji in vonjave mošta«, ki bo potekal v Medjevasi od petka, 3., do nedelje, 5. oktobra; informacije po tel. 338-7738027 (Igor) in 338-9050189 (Simon) ali pišite na timava@alice.it, igortom71@hotmail.it

Obvestila

AŠZ DOM obvešča, da bo v pondeljek, 18. avgusta, v Kulturnem domu v Gorici potekal prvi trening nove športne sezone za košarkarje letnikov 2000, 2001, 2002 in 2003. Trenungi bodo potekali po sledenem urniku: letniki 2002-2003 ob 17.00 do 18.30, letniki 2000-2001 ob 18.30 do 20.00. Prvi teden bodo treningi potekali vsak dan po istem urniku. Trenungi so odprti tudi novim fantom in dekletom, ki želijo preizkusiti košarko; informacije na david.ambrosi@tiscali.it

UDRUŽENJE SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bo društveni urad na Korzu Verdi 51/int. zaprt do 31. avgusta.

FUNDACIJA GORIŠKE HRANILNICE sporoča, da bo urad v Gosposki ulici (Ul. Carducci) v Gorici zaprt do 18. avgusta.

GLASBENA MATICA GORICA sporoča, da bo tajništvo zaprto do vključno 22. avgusta.

GORIŠKA PISARNA KROŽKA KRUT obvešča, da ostaja zaprta za poletni premor.

KMEČKA ZVEZA obvešča člane, da bo urad v Gorici zaprt zaradi dopusta do 22. avgusta.

POKRAJINSKA MEDIA TEKA UGO CASIRAGHI (MEDIATECA.GO) obvešča, da bo zaprta zaradi dopusta do 24. avgusta vključno; od 25. avgusta do ponedeljka do petka 15.00-19.00.

SEKCIJA VZPI-ANPI DOL-JAMLJE prireja partizanski piknik v nedeljo, 14. septembra, v kulturnem centru Pavline Komel na Palkišču ob 17. ure dalje. Vpisovanja do 7. septembra ali do oddaje razpoložljivih mest po tel. 333-1175798 (Jordan Semolič), 0481-78192 (Jožko Vižintin) ali v društvenem baru Kremenjak v Jamljah ob 18. ure dalje. Toplo vabljenje tudi mlajše generacije.

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ sporoča, da bo urad v Gorici zaprt do 22. avgusta, urad v Čedadu pa do 17. avgusta.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo uradi v Gorici, Trstu in Solbici zaprti do 15. avgusta; do 12. septembra bodo odprtji po poletnem urniku (9.00-13.00).

GORIŠKO ZDRAVSTVENO PODJETJE ASS 2 obvešča, da bodo do 14. avgusta zdravstvena okenca Cup v Gorici in Tržiču odprtia od 9. do 15. ure.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici bo zaprta do 15. avgusta.

DRŽAVNA KNJIŽNICA v Ulici Mamelei v Gorici bo do 23. avgusta odprtia s skrajšanimi urnikom med 9.30 in 12.30; informacije na www.isontiana.beniculturali.it ali po tel. 0481-580225, 0481-580231.

OVERNIGHT: brezplačni avtobusi zagotavljajo povratne vožnje za mladino, ki se bo do 23. avgusta odpravila v Gradež. Na pot v smeri Gradišča in Gor-

Mali oglasi

OPRAVLJAM ODVOZE, premestitve, varovanje in obnavljanje hišne opreme; tel. 340-2719034.

PRODAJAM DROBEN KROMPIR za reje prašičev; tel. 320-2161383.

DOMAČI KRAŠKI KROMPIR različnih sort prodajamo po ugodni ceni v Jamljah; tel. 340-9722510.

PRODAJAM DOMAČ KROMPIR predelan na doberdobskem Krasu; tel. 339-3423585.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.00, Lorenzo Oblach iz splošne bolnišnice v cerkev na Placuti in na glavno pokopališče.

DANES V TRŽIČU: 11.30, Liliana Pavan v vd. Mocorovi na pokopališču.

DANES V ŠTARANCANU: 10.00, Giuseppe Barbana (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

Kino

GORICA KINEMA: zaprt do 15. avgusta.

DANES V TRŽIČU

KINEMA Dvorana 1: 17.15 - 19.50 - 22.10 »Apes Revolution - Il pianeta delle scimmie«. Dvorana 2: 17.30 - 20.30 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione«.

Dvorana 3: 18.00 - 21.00 »Apes Revolution - Il pianeta delle scimmie« (digital 3D). Dvorana 4: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Anarchia - La notte del giudizio«.

Dvorana 5: 17.15 - 19.00 »Un insolito naufragio nell'inquieto mare d'Oriente«; 20.40 »Il buono, il brutto, il cattivo« (restavirana digitalna verzija).

Šolske vesti

MULTIDISCIPLINARNI PROGRAM za kakovostno kadrovsko rast, ki ga izvaja Slovenski izobraževalni konzorcij SLOVIK je objavljen na spletni

Izleti

PD ŠTANDREŽ prireja 7. septembra enodnevni izlet v dolino malte, Gmund, muzej bonsajev in rudnik poldragih kamnov; informacije in

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI OBČINSKA 1 V ŠTANDREŽU, UL. S. Michele 108, tel. 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V MOŠU MORETTI, UL. Olivers 70, tel. 0481-80270.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU S. NICOLO', UL. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU STACUL, UL. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH ROMJAN (ALLA STAZIONE), Drevoled Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

Koncerti

GLASBENI VEČERI V GRADEŽU v okviru niza »Musica a 4 Stelle«: 18. avgusta ob 21. uri na otoku Anfora »Vivaldi in Laguna«, orkester Har-

Kocka je padla!

Tudi v Ljubljani niso bili vsi navdušeni nad napovedano vojno, nekateri so si to upali celo javno pokazati. Slovenec je obžaloval, da je roki pravice ušel nepridiprav, ki je v bližini frančiškanske cerkve v Ljubljani grdo žalil Avstrijo, dinastijo in mimoidoče vojake. Javno izkazana vojna evforija, brezmejna vdanost cesarju in zaupanje v monarhijo so imeli še drug obraz, ki pa ga je bilo nevarno kazati v javnosti.

Drugi dan vojne, 29. junija 1914, je tržaška Edinost zapisala: »Avstria je včeraj popoldne napovedala Srbiji vojno. Kocka je padla! Trdno upamo, da vojna ostane lokalizirana. Vendar, karkoli prinese negotova bodočnost, o enem smo globoko prepričani: slovenski narod, čigar usoda je navezana na monarhijo, bo storil tudi to pot, kot vselej, svojo polno patriotsko dolžnost.« Istega dne je Slovenec optimistično zapisal, da so odnosi z Rusijo še vedno taki kot dotlej, korektni in prijateljski, Velika Britanija pa si s svojo diplomatsko dejavnostjo prizadeva, da bi vojna ostala v lokalnih okvirjih.

Tržiče se je na vojno napoved odzvalo prvo, in to mnogo ostreje, kot so to žezele oblasti. Med vojno je inflacija neusmiljeno požiralna vrednost denarja. Tako je Slovenec v prvem vojnem letu stal 6 vinarjev, ob koncu vojne pa petkrat več. Že 3. avgusta 1914 so se bančne obresti povisale na osem odstotkov, poštna hranilnica pa je ustavila bančni promet s tujino. Istega dne so časopisi objavili cesarski ukaz, ki naj bi preprečil špekulacije trgovcev in obrtnikov z zalogami. V zadnjem času so imetniki svoje zaloge skrivali in jih lažno prikazovali, po drugi strani pa razširjali panične govorice, da bodo zvišali cene svojih izdelkov. Cesarski ukaz je lokalnim oblastem omogočil, da so popisale zaloge pri trgovcih, obrtnikih in v skladiščih. Tiste, ki so popis preprečevali, je čakala kazen 1000 kron ali trimesečni zapor, tiste, ki so namenoma dvigovali cene, pa so lahko kaznovali tudi z 20.000 kronami in s strogiem zaporom od enega meseca do enega leta. Oblasti so pojasnjevale, da skušajo s temi ukrepi preprečiti bogatenje špekulantov ter bedo prebivalstva, ki jo prinaša vsaka vojna. Ko je dvojna monarhija propadla, je za seboj postila 101 milijard kron neporavnanih računov do upnikov, v obtoku pa je bilo le 54 milijard krov gotovine. Sukcesija med državami, nastalimi po njenem razpadu, je še danes tema, okrog katere si srbski in hrvaški zgodbodinarji niso enotni glede odgovora na vprašanje, kdo je tedaj koga oropal ...

O ubitem prestolonasledniku so časopisi objavili veliko lepih besed. Kot so zapisali, je bil veren katolik in dober družinski oče. Pred odhodom v Sarajevo je imel hude slutnje, saj naj bi bil kar pri dveh mašah zapored, zatem pa je iskreno in dolgo molil. Tragična smrt kraljevskega para se je spremenila v dober založniški posel: Slovenec je za 70 vinarjev ponudil knjižico z naslovom Zločin v Sarajevu, bralcem pa je bil na voljo tudi razkošen al-

bum s prizori iz življenja prestolonaslednika in njegove družine.

V začetku avgusta 1914 se je v Slovencu začel vsak dan pojavljati oglas o novem mestnem pogrebnu zavodu, ki ga je ustanovila ljubljanska občina in ki da ima na zalogi »bogato izbiro kovinskih in leseni krst, mrtvaških prtv, mrljških oblek, čevljev, vencev itd.« Osem dni po prvi tovrstni objavi se je v posebnem plačanem oglasu v Slovencu nejedvoljno oglasil Jos Turk, lastnik Prvega slovenskega pogrebnega zavoda v Ljubljani, in sicer z obvestilom, da svojega podjetja ni prodal mestni občini in da »nemoteno posluje dalje po najnižjih cenah.« Smrt je v prihodnjih mesecih in letih postala velik in donosen posel. Reklame v časopisih so v naslednjih mesecih ponujale tudi bogato izbiro toplega perila za vojake na fronti.

Donavška monarhija se je temeljito pripravila na morebitno vojno, ceprav je za razliko od drugih evropskih velesil dolga leta vodila dokaj miroljubno mednarodno politiko, ki jo je po cesarjevih navodilih uresničeval dolgoletni zunanj minister Alois Lexa von Aehrenthal. Dvojna monarhija v evropski oborožitveni tekmi ni sodelovala tako kot druge velesile, kar je načelnika generalštaba, Conrada von Hötzendorfa, spravljalo v obup in je za von Aehrenthala v spominih pozneje napisal, da je bil sedanji avstro-ogrski zunanj minister »navaden bedak.«

Avstro-Ogrska je imela pred prvo svetovno vojno na primer trikrat manj usposobljenih vojakov na milijon prebivalcev kot Srbija, razen tega je bil von Hötzendorf edini evropski načelnik generalštaba brez vojaških izkušenj, saj v svoji poklicni karieri v vojnih razmerah ni vodil niti manjše enote. Avstro-Ogrska tudi ni — za razliko od Nemčije — s posebnimi mladinskimi organizacijami spodbujala militarizacije svoje mladine.

Von Hötzendorf je bil priznani avstro-ogrski vojni teoretik in avtor zelo branega priročnika o vojskovjanju. Imel je velik vpliv tudi na nemške častnike. Ob njegovih teorijah in doktrinah so se izobraževeli praktično vsi sedanji avstro-ogrski visoki častniki. V njegovem priročniku je bilo med drugim izpostavljeno, da je vkopavanje v strelskih jarke neprimerno, češ da negativno vpliva na bojno moralno vojske. Poveljeval je samo napad in ofenzivno delovanje, kar naj bi prineslo hitro zmagovo. Von Hötzendorf je v svojem priročniku v vojni predvidel samo odločne juriše in nagle preboje sovražnikovih bojnih črt. V spopadu z Rusi leti in jeseni 1914 se je svojih dogem neomajno držal in njegova taktika na bojišču je bila glavni razlog za katastrofalne poraze in nepotrebne množične žrtve dvojne monarhije že v prvih mesecih vojne.

Omeniti velja še druge avstro-ogrške vojaške teoretične, kot na primer avstrijskega generala Maksimilijana Čišerića von Bacsinyja (sicer je bil rojen v Aradu v Transilvaniji, toda njegovi starši so bili iz Vojne krajine), ki je imel na temeljna vprašanja vojne taktike povsem drugačne poglede kot

Na zgornji sliki
trpko slovo
mladega
italijanskega
vojaka, ki se
poslavlja od svojih
staršev
Na desni sliki
cepljenje avstro-
ogrskih vojakov v
Šempetru na Krasu
(danes Pivka)

von Hötzendorf. Čišerić je, na temelju osebnega opazovanja spopadov med Rusi in Japonci, na bojišču napisal ostro kritiko Hötzendorfovih pogledov na sodobno vojskovjanje.

Vojna v Mandžuriji iz leta 1905 je bil edini večji sodobni spopad na svetu in Čišerić je napovedal radikalne spremembe v načinu bojevanja glede na preteklost. Vojna med Japonci in Rusi je potekala povsem drugače kot vojna med Prusi in Francosci 1870. in 1871. leta, toda vodilni vojaški strategi v vseh evropskih državah so ta sporočila prezrli, preveč so bili namreč zaverovani v svoje dogme o prednosti napada pred obrambo.

Čišerić se je zavedal izjemnega pomena statične obrambe v strelskih jarkih, napovedal je izum lahkih strojnic, nočne bitke, množične žrtve med vojaki in podobno. Von Hötzendorf je iz rusko-japonske vojne potegnil le en nauk, s katerim je okrepil svoje osnovne dogme. Po njegovem predstavljanju so Japonci Ruse premagali zato, ker so nehnino napadali, Rusi pa so vojno izgubili, ker so bili premalo ofenzivni. Preslišal pa je opozorilo japonske delegacije na obisku pri vojaškem vrhu dvojne monarhije, in sicer, da so japonski vojaki samo prvič odločno jurišali na ruske strojnice. Tisti, ki so enkrat na svoji koži izkusili ognjeno moč ruskega avtomatskega orožja, pozneje ni bilo mogoče več z nobeno silo dvigniti iz strelskih jarkov. Tudi japonski vojak je ljubil življene in fanatizem se v vojnih razmerah največkrat hitro poleže. Dogodki v prvi svetovni vojni so Čišerićeve poglede zelo kmalu potrdili kot realne. Če bi jih pravocasno upoštevali, bi se dvojna monarhija v prvih mesecih vojne izognila marsikateremu porazu in bi prihranila veliko življenj svojih vojakov.

Da je bila dvojna monarhija pripravljena na vojno, je mogoče videti po temeljito pripravljenih uredbah, po sistematični mobilizaciji in praktičnih ukrepih. Povsod je bilo že na začetku opaziti delovanje sistema popolnega angažiranja človeških in materialnih virov za vojno. Takšnega projekta ni mogoče postaviti na noge čez noč.

PREDEN LISTJE ODPADE BOMO DOMA

Miro Simčič

se nadaljuje

4

Objavo v dnevniku je omogočil avtor
Miro Simčič
knjigo je izdala založba

buča
Book Publishing
Ljubljana, Kolarjeva ulica 47
Spletna knjigarna www.buca.si

Mali človek v Sloveniji (podobno je bilo tudi drugod po Evropi) še pred enim mesecem ni niti slutil, da bo izbruhnila vojna, še manj pa je lahko predvidel njeno trajanje, obseg razdejanj, razpad tradicionalnih družbenih vrednot, hudo trpljenje na bojiščih, strahotno bedo v zaledju ter tolikšno število mrtvih in poahljenih. Tega niso predvideli niti elitni krogovi, ki bi jim morale takšne prognoze predstavljati vsakodnevno delo. Prva svetovna vojna je povzročila desetkrat večjo škodo kot vse vojne od časa francoskih revolucionarnih vojn naprej.

Začetek vojne je pretrgal običajno vsakdanje življenje ljudi. Vpklic v vojsko so družine doživele kot hudo poletno neurje. Večina Slovencev je takrat živel na vasi, njihove družine so imele nekajkrat več družinskih članov kot danes, saj je ponavadi skupaj živel več generacij. Moške roke so bile povsod težko nadomestljive. Zaposlenih v industriji, upravi in šolstvu je bilo razmeroma malo, pokojninskega in zdravstvenega zavarovanja, kot ga poznamo danes, pa ni bilo niti v zametkih.

Kmečko prebivalstvo na Slovenskem se je pod avstro-ogrsko oblastjo sicer naučilo umno gospodariti, saj je bila dvojna monarhija razsvetljena absolutistična vladavina. Kmečke družine so poznale utrjeni red in letni ritem opravil. To je bil neproblematičen del družbe, ki si ob oblici vsakdanjih opravkov v utrjeni družinski in družbeni strukturi ni nikoli zastavljal odvečnih političnih vprašanj. Številne kmetije so bile močno zadolžene. Modernizacija gospodarstva, začetek industrializacije in posodobitev transporta (južne železnice) so konec 19. stoletja hudo prizadel in razbili stare predindustrijske dejavnosti na Slovenskem, kot sta bili obrt in fumanstvo, cenena ameriška pšenica pa je spravila v krizo tudi malega kmeta. Velika večina Slovencev je živila skromno, mnogi, mogoče celo večina, pa tudi v revčini.

V časopisih iz tistih časov nikjer ne zasledimo zapisov o tem, kako so se mobilizirani vojaki poslavljali od svojih družin.

Klose končal igranje za reprezentanco

BERLIN - Nemški nogometni napadalec Miroslav Klose je končal igranje za reprezentanco. Šestintridesetletni član Lazio je na SP v Braziliji postal najboljši strellec v zgodovini mundialov (skupno je dosegel 16 golov), za nemško izbrano vrsto pa je na 137 tekmal dosegel 71 zadetkov (najboljši v zgodovini nemške izbrane vrste). Na Poljskem rojeni napadalec je svoj reprezentančni debi doživel 24. marca 2001.

Wiggins ne bo na Vuelti

LONDON - Zmagovalec kolesarske dirke po Franciji leta 2012, Britanec Bradley Wiggins (na fotografiji ANSA), ne bo nastopil na dirki po Španiji. Wiggins bo namesto v Španiji septembra nastopil na dirki po Britaniji, kapetan Skya na Vuelti pa bo Christopher Froome. Wiggins bo dirkal na nekaterih enodnevnih preizkušnjah, nato pa na dirki po Britaniji, cilj sezone pa bo naslov v vožnji na čas na SP. Na Vuelti ne bo niti Domenica Pozzoviva, ki je v nedeljo hudo padel med trenigom na Stelviu.

NOGOMET - Volitve zveze Figg

Brez presenečenja

Prevladal Carlo Tavecchio nad Demetriom Albertinijem

RIM - Volitve novega predsednika nogometne zveze Figg so po številnih polemikah minile brez presenečenja. S 63,63 % glasov je bil po tretjem glasovanju izvoljen 71-letni Carlo Tavecchio. Pravega konkurenta v bistvu ni imel, saj je predsednika amaterskih nogometnikov od začetka podprla večina klubov, izvolitev pa si je konec julija zakompliciral sam z nekaterimi rasističnimi izjavami, zaradi katerih so se oglasili tudi pri mednarodni nogometni zvezi in EU. Bivši računovodja, bančnik, župan in dolgoletni predsednik amaterske nogometne zveze (vse od leta 1999) stavi v svojih programskih točkah na razvoj dejavnih izobraževalnih centrov. Teh naj bi bilo približno dvajset, v njih pa bi dozorevali mladi igralci, izobraževali pa bi se tudi trenerji in odborniki. Ob tem želi povečati število možnih reprezentantov tudi z uvedbo načela »ius soli«, s katerim naj bi italijansko državljanstvo dobili tudi otroci tujcev, če se so rodili v Italiji. Tavecchio obenem podpira britanski model vključevanja igralcev, ki niso državljeni EU, skratka, vključevanje samo tistih, ki so zares kvalitetni. Novi predsednik vnaša tudi novo vizijo zveze: ta naj bi se prelevila v podjetje in bi z uved-

bo generalnega sekretarja razvijala tudi komercialne posle vključno z trženjem blagovnih znakov italijanskega nogometa. V svojih programskih točkah ni pozabil na nasilje na stadionih, korupcijo in nogometne stave, pa tudi na ženski nogomet.

Prve odločitve naj bi Tavecchio napovedal že naslednji teden, vključno z izbiro novega selektorja izbrane vrste, ki bo odslej nadzoroval tudi mlajše reprezentance in bo vodil ekipo trenerjev in opazovalcev. Novoizvoljeni odbor bo obenem moral naslednji teden izbrati ekipo, ki bo vključena v B-ligo, potem ko je olimpijski komite CONI včeraj sprejel priziv Novare in povečal število ekip v B-ligi na 22. V boju so Novara, Juve Stabia in Lecce. (ANSA, vs)

NOGOMET - Objavili skupine D-lige

Pri Krasu so zadovoljni Za pokal v Rovigo

Včeraj je zveza amaterskih nogometnikov LND objavila seznam nastopajočih ekip v D-ligi. Kras je bil vključen v skupino C, kjer se bo za obstanek (in napredovanje) borilo 18 ekip. Od 7. septembra dalje se bodo v D-ligi borili Dro, Mezzocorona, Mori S. Štefano, Tamai, Sacilese, Unione Triestina, Fontanafredda, Repen, Ital Lenti Belluno, Montebelluna, Legnago Salus, Cividense, Altovicentino, Union Ripa La Fenadora, Giorgione, Union Pro, Union Arzignanochiampo, Biancoscuadri Padova. »Uresničile so se naše želje. V skupini so tudi tri ekipe iz Tridentinskega, ki so bržkone manj zahtevni tekmeci kot ekipe iz Veneta. V našo skupino so vključili tudi Padovo, ki je lani pred stečajem nastopala v B-ligi,« je skupino očenil predsednik Krasa Goran Kocman.

DRŽAVNI POKAL - Včeraj je zvezda objavila tudi koledar predkroga državnega pokala. Kras se bo v nedeljo, 24. avgusta ob 16. uri, v gosteh ponosil z ekipo Associazione Calcistica Delta Porto Tolle Rovigo. Ekipa je lani po play-outu izpadla iz 2. divizije. Klub, ki je nastal leta 1999 po združitvi treh amaterskih klubov, je po šestih letih napredovala v promocijsko ligo, leta 2010 v elitno, leto kasneje še v D-ligo, v sezoni 2012/13 pa v 2. divizijo.

Zmagovalce predkroga državnega pokala čaka nato prvi krog, v nedeljo, 31. avgusta.

PRIJATELJSKE TEKME - Nogometni Krasi bodo jutri igrali proti Ilijirji iz Ljubljane (3. liga) ob 18. uri v Repunu, v soboto pa proti mladincem Udineseja ob 17. uri prav tako v Repunu. (vs)

NOGOMET Danes znan nov lastnik Triestine

Danes naj bi Triestina dobila novega gospodarja oziroma novega upravitelja, ki bo poskušal klub potegniti iz krize. Do včeraj sedanja lastnika tržaškega četrtilogaša Hamdi Mehmeti in Pierre Mbock zaradi nekaterih (manjših) tehničnih težav še nista sporočila, kateremu od interesentov bosta prodala klub. Za Triestino - tako nam je potrdil odvetnik Dario Lunder, ki je vsem pogajanjem sledil osebno - se zdaj zanimata furlanska naveza z načelu družino Plazzotta (lastniki furlanskega podjetja Stratex), in rimski podjetnik Romeo Di Pier, ki je kot svojo desno roko imel na »terenu« Pontrellija, nekdanjega konzulenta dvojice Mehmeti-Mbock. Zlasti »naveza Stratex« pa želi jasna zagotovila, da so vsote, o katerih pišemo na koncu članka, resnične. Obe ponudbi sta z ekonomskoga vidika dokaj slični, tako da je na koncu verjetno prevladala »verodostojnost« novih lastnikov, čeprav, tako Lunder, »so bili vsi kandidati resni in zaupanja vredni«.

KAKO NAPREJ - Odvetnik Lunder je potrdil, da bodo novi lastniki lahko operativni takoj po podpisu predpogodb, do katere naj bi prišlo že danes. Nujno bo treba čim prej sestaviti ekipo. Do podpisa dokončne pogodbe pa bo prišlo še septembra.

CENA - Uradna zadolžitev kluba naj bi bila okrog 250.000 evrov, za prevzem kluba pa bo zmagovalna naveza odštela še kakih 100.000 evrov več. (I.F.)

NOGOMET - Začetek priprav Juventine (promocijska liga)

Med protagonisti

Pomlajeno in prenovljeno štandreško moštvo cilja na sam vrh lestvice

Prvi dan priprav Juventine je bil hrastni tudi začetek novega ciklusa za štandreško društvo. Namen, da bodo ekipo prenovili in pomladili so napovedali že na koncu sezone in besedo so držali. Dokončna sestava ekipe bo sicer znana šele čez nekaj dni, saj v klubu napovedujejo še napadalca, pravo »češnjo na torti,« pravi športni direktor Gino Vinti. »Klub zamenjavam pa želimo biti protagonisti v promocijski ligi,« še dodaja.

Ekipo ste pomladili in spremnili. Ali boste lahko kljub temu protagonisti?

Smo mlađi, vendar tudi izkušeniji. V ekipo vsekakor ostaja izkušeni Zorzut, ki igra na sredini igrišča, računamo še vedno na Stabileja in Palerma, ki že več let uspešno igra v tej ligi, in sta še mlada. Potem je še Giolo, ki je lani v treh mesecih dosegel kar 19 golov.

Torej kam ciljate?

Med prve štiri ali pet ekip. Ne bo lahko, saj se morajo igralci šele spoznati in se uigrati.

Kje se je »nova« Juventina najbolj okreplila?

Gotovo smo se okreplili v napadu, kjer pričakujemo še enega igralca. Naj le povem, da će se bomo z njim dogovorili, bo on res češnja na torti. Neznanka je sredina igrišča. Verjamem, da so igralci kvalitetni, vendar še nikoli niso igrali skupaj. Če bo sredina igrišča delovala tako, kot mora, bomo uspešni.

Niste omenili obrambe ...

JUVENTINA 2014/15

Vratarji: Kevin Ceroi (1995), Marco Esposito (1998).

Obramba: Eric Jansig (1981), Andrea Manfreda (1996), Emanuel Morsut (1984), Aleksander Popović (1992), Andrea Racca (1988) Federico Zanutto (1988).

Vezisti: Antonutti Luca (1983), Jan Dornik (1993), Mattia Marchioro (1996), Luca Zorzut (1982), Andrea Zucchiatti (1989).

Napadniki: Enrico Giolo (1987), Matteo Palermo (1989), Alessandro Predan (1989), Stefano Stabile (1998).

Trener: Nicola Sepulcri, **kondičijski trener:** Mauro Venturini, **trener vratarjev:** Cristiano Raffin, **maser:** Massimiliano Franco.

PET POLETNIH VPRAŠANJ

Košarkar Niko Daneu z Opčin bo tudi v naslednji sezoni nosil dres Bora Radenske, ki nastopa v deželni C-ligi. Študent drugega letnika inženirstva, ki bo 20 let dopolnil novembra, je svojo košarkarsko pot začel pri Poletu.

Nova sezona: moj recept za ohranjanje forme. Na morju sem plaval, sicer pa sem igral odbojko na myvki s prijatelji, nekajkrat sem tekel po napoleonski cesti.

Poletna srečanja s soigralci: kje in kolikokrat tedensko. Enkrat smo se srečali na roštiljadi, sicer pa se slišimo po facebooku ali preko aplikacije whatsapp.

Počitnice: kdaj in kje? Najprej sem bil na Kreti s starši, nato sem preživel teden dni s prijatelji na Makarski, nekajkrat pa sem šel v hribe.

Moj in ekipni cilj v naslednji sezoni. Rad bi se izboljšal, predvsem pa bi rad prebolel tremo, emotivnost in nervozno pred pomembnejšimi teknama. Cilj ekipe pa mora biti obstanek v deželni C-ligi.

Druga ekipa, ki jo bom spremjal v naslednji sezoni. Gotovo Jadran in Kontovel, kjer sem igral, spremjal pa bom tudi nastope Sokola, kjer igra brat Tomaž. Od nekdaj pa spremjam tudi nastope nogometne klube Bayern München.

Obvestila

AKŠD VIPAVA v sodelovanju z ZŠSDI vabi na poletni kataloški kamp, ki bo na katalošču na Peči, od ponedeljka 25. do petka 29. avgusta. Prijavijo se lahko fantje in dekleta od 4. do 11. leta starosti. Informacije: Elena 333.9353134, kvipava@virgilio.it

ŠD KONTOVEL prireja v sodelovanju z ZŠSDI odbojkarski kamp za dekle letnikov 2001–2007 od 25. do 30. avgusta od 8.00 do 16.00 na Kontovelu. Vpis in informacije: 3383277407 (Nicole) in 3479037995 (Ilenna).

ASD SOKOL prireja turnir v beach volleyu (ekipe po tri - mešane) 14., 15. in 16. avgusta na društvenem igrišču v Nabrežini. Tekme se bodo pričele ob 18. uri. Za vpisovanje kontaktirajte čim prej Saro na tel. številko 366 319 5612.

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM****Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina Estate – Il caffè di Raiuno **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina Estate **7.00** 8.00, 9.00, 10.00 Dnevnik **9.40** UnoMattina Estate – Dolce casa **10.30** UnoMattina Estate – Sapore di Sole **11.25** Serija: Don Matteo **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.05** Nad.: Legami **14.50** Serija: Capri **16.50** Dnevnik in vreme **17.15** Film: Nel cuore della tempesta **18.50** Kviz: Reazione a catena **20.00** Dnevnik **20.30** Techetechetè - Vive la gente

21.20 Film: Innamorarsi a Marrakech
23.10 Gala Tango 2014

Rai Due

6.10 Nad.: Dance! La forza della passione **6.55** Nad.: The Lying Game **7.35** Serija: Heartland **8.20** Nad.: Le sorelle McLeod **9.45** Nad.: Pasjon Prohibida **10.30** Vreme, sledi Dnevnik – Tg2 Insieme **11.20** Serija: Il nostro amico Charly **12.10** Serija: La nostra amica Robbie **13.00** 18.15 Dnevnik in rubrike **14.00** Serija: Omicidi nell'alta società **15.30** Nad.: Senza traccia **16.15** Nad.: Guardia costiera **18.00** Športna rubrika **18.45** Serija: Il commissario Rex **20.30** 23.40 Dnevnik **21.00** Serija: LOL **21.10** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **22.55** Nad.: The Good Wife **23.55** Film: Tenuta in ostaggio

Rai Tre

6.00 Novice **6.30** Rassegna Stampa **8.00** 13.45 Kiliangiaro Album **8.10** Film: Due magnifiche canaglie **9.20** Film: Due inglesi a Parigi **10.05** Video frammenti **10.35** Film: Totò le Moko **12.00** Dnevnik in rubrike **12.15** Serija: La signora del West **13.00** Rai Cultura – Il tempo e la storia **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Tg Regione Piazza Affari **15.00** Nad.: Terra nostra **15.45** Film: Capricorn One **17.35** Dok.: Geo **18.55** 23.25 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.20** Serija: Missing **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Millennium **23.45** Report Cult

Rete 4

6.20 Rubrika: Media shopping **6.50** Nad.: Zorro **7.20** Nad.: Miami Vice **8.15** Nad.: Di stretto di polizia **10.45** Rubrika: Ricette all'italiana **11.30** 18.50 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nad.: Renegade **12.50** Serija: I delitti del cuoco **13.45** Serija: Il giudice Mastrangelo **15.30** Serija: Hamburg distretto 21 **16.35**

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (10. avgusta 2014)
Vodoravno: Grdi raček, Livio, lastovica, atoli, E.I., Ilir, Benares, MSI, kaolin, Ake, parket, on, kan, I.A., odvetnica, Hans Christian, ne, avto, io, S.K., V.U., DDR, Pipan, Svinjski pastir, Amanda, I.S., A.E., ot, Laer, raster, Geo, ring, Sa- gor, oma, R.M., Rožni škrat, rt, Latisna, abak, Onorato, at, Nenad, rala, M.K., Emil; na sliki: Hans Christian An- dersen; njegova dela: Grdi raček, Lan, Svinjski pastir, Rožni škrat.

Rai Tre bis

Film: Il ritorno di Ringo **19.35** ieri e oggi in Tv **19.55** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nad.: Il segreto **21.15** Nad.: L'amore e la vita **23.25** Film: Bianco, rosso e Verdome (kom., It.)

5 Canale 5

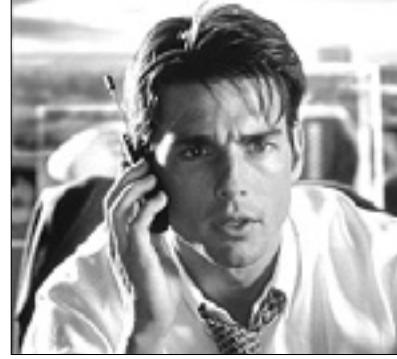
6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.45** Film: Un salto verso la libertà **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.45** Talk show: Uomini e donne e poi **16.10** Film: Inga Lindstrom – Rasmus & Johanna **18.30** Nad.: Cuore ribelle **19.10** Nad.: Il segreto **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Paperissima Sprint **21.10** Film: Baciami ancora (dram., It.) **23.30** Nad.: I Tudors

Italia 1

6.35 Nad.: Xena, principessa guerriera **7.15** Serija: Supercar **9.10** Serija: A-Team **11.20** Serija: Human Target **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.00** Šport **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama **15.00** Nad.: Pretty Little Liars **16.40** Nad.: Dawson's Creek **18.30** Dnevnik **19.00** Show: Vecchi bastardi **19.20** Serija: C.S.I. **20.20** Nogomet: EP, Real Madrid – Sevilla **23.00** Blog Notes

La 7

7.00 7.30 Omnibus **7.50** 16.15 Serija: Starsky & Hutch **9.50** Serija: Le strade di San Francisco **11.50** Serija: Jane Doe **13.30** 0.35 Dnevnik **14.00** Food Maniac **14.15** Serija: Jack Frost **18.10** Serija: Agente speciale Sue Thomas **20.00** Dnevnik **20.30** In Onda

21.10 Film: Jerry Maguire (dram., i. T. Cruise) **23.40** Dok.: Inarrestabili

Tele 4

6.00 7.00 Dnevnik **6.30** 13.00 Rubrika: Le ricette di Giorgia **7.25** Aktualno: Musa Tv **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Luoghi magici **8.30** 17.30 Deželni dnevnik **12.45** Aktualno: Salus Tv **13.20** Dnevnik **13.45** 18.00 Qui studio a voi stadio **19.00** Trieste in diretta **19.30** 20.30 Dnevnik **20.00** Happy Hour **21.00** Qui studio a voi stadio **23.00** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved **23.30** Film: La donna venduta (dram.)

Slovenija 1

6.45 Poletna scena **7.10** Odmevi **8.00** 15.40 Otroški program: OP! **9.50** Zgodbe iz školjke **10.35** Dok. serija: Zgodba o razkošju **12.00** Prisluhnimo tišini **12.25** Resna glasba **13.00** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **13.30** Čez planke **14.30** Obzorja duha **15.15** Mostovi – Hidak **17.00** Poročila, vreme, šport **17.20** 22.55 Poletna scena **17.45** Dok. felton: 3 x ekstremno **18.10** Nad.: Moji, tvoji, najini **18.40** Risane **18.55** 22.40 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Nad.: Paradiž **21.00** Dok. serija: Mračna karizma Adolfa Hitlerja **22.20** Odmevi **23.20** Pričevalci

Slovenija 2

7.00 8.30, 23.30 Infokanal **15.45** 22.45 Točka **16.35** Sam Sebastian – Šesti čut **17.00** Mostovi – Hidak **17.50** Žrebanje Astra **18.00** Atletika – EP, prenos **21.10** Film: Brez repa in glave

RADIO IN TV SPORED**Slovenija 3**

6.00 9.00, 11.00, 19.55, 21.55 Sporočamo **6.05** Dnevnik Televizije Maribor **6.30** Primorska kronika **7.50** 12.00 Kronika **11.10** Tednik **13.30** Prvi dnevnik **15.00** Svet v besedi in sliki **17.50** 21.45 Kronika **17.55** Ko bom velik, bom poslanci **18.00** Eu taksi **19.00** Dnevnik **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **20.00** Aktualno **21.30** Žarišče **22.30** Na tretjem... Spored se sproti prilaga dogajanju v Državnem zboru

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – deželne vesti **14.20** Euronovice **14.30** Najlepše besede **15.00** Komorni zbor Ave **15.30** Nautilus **16.00** Sredozemlje **16.30** Dok.: 8. september 1943 **17.00** Artevisije **17.30** Ciak Junior **18.00** Mikser **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.30** Vsedanes - vzgoja in izobraževanje **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Avtomobilizem **21.15** Vrt sanj **22.15** Biker explorer **22.45** K2 **23.15** Eno življenje, ena zgodba

Tv Primorka

8.00 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.30** Pravljica **8.45** 19.00 ŠKL **9.45** 11.30, 14.30 Videostrani **17.30** Besede miru **18.00** Žogarija **18.30** Drugačne zvezde **20.00** Jezero pri Podpecu **20.30** Trenutki s pihalnim orkestrom **20.50** Med nami **22.00** Glasbeni večer, Tv prodajno okno, videostrani

POP Pop TV

6.00 Risanke in otroške serije **8.15** 9.30, 10.40, 11.55 TV prodaja **8.30** Serija: Kamp razvajencev **9.45** 15.50 Nad.: Želim te ljubiti **10.55** 16.45 Nad.: Sila **12.10** 17.55 Nad.: Vrtinec življenja **13.05** Serija: Zmenki milijonarjev **14.00** Serija: Policijska družina **14.55** 22.00 Nad.: Modra naveza **18.55** 24UR - vreme **19.00** 21.40 24UR - novice **20.00** Preverjeno **20.50** Serija: Trdoglavci **22.50** Serija: Rizzoli in Isles **23.40** Nad.: Borgijci

Kanal A

6.55 18.55 Serija: Alarm za Kobro **11.75** 10.55 Pazi, kamera! **8.20** 16.35 Serija: Prijatelja pod odoje **8.50** 13.00 Risanke **10.05** 17.00 Iv Dober dan **11.30** Serija: Srečni klic **12.30** 13.20 Tv prodaja **13.35** Serija: Rokodelstvo **14.40** Film: Divjakinja **18.00** 19.50 Svet **20.05** Film: Driblerja pod košem **22.15** Film: Tanka rdeča črta

RADIO**RADIO TRST A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.15 Koledar; 7.25, 8.10 Prva izmena; 8.00 Krajevna kronika; 10.10 Prva izmena; 11.00 Studio D; 11.15 Zdrava leta; 12.00 Jezikovni kotiček; 12.15 Šak šak je delala; 13.20 Glasba po željah; 14.00, 17.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.10 Mavrica; 17.30 Odprta knjiga: Matjaž Klemše: V zadrupnih gojzarjih – 7. nad., sledi Music box; 18.00 Vabilo na koncert, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj. **RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)**

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 5.30 Jutranja kronika; 5.50, 8.45 Radijska kronika; 7.00 Jutranjik; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Prireditev danes; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Eppur si muove; 14.00 Aktualno; 15.30 DIO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik in kronika; 20.00 Poletni utrip kulture; 21.00 Glasba promenada; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasbena zavesa.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 18.00 Naša pesem; - Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-6.00 Svobodni radio; - Radio Dva 10.00-12.00 Sol in poper (105,5 MHz).

Rai

Torek, 12. avgusta
Rai, ob 21.15

L'enfer (Pekel)

Francija, Italija, Belgija, Japonska 2005

Režija: Danis Tanović

Igrači: Emmanuelle Béart, Karin Viard, Marie Gillain, Guillaume Canet, Jacques Gamblin, Carole Bouquet in Miki Manojlović

VREDNO OGLEDA

Sophie, Céline in Anne so sestre. Živijo v Par

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.01 in zatone ob 20.19
Dolžina dneva 14.18

Nad južno in vzhodno Evropo je območje enakomernega zračnega tlaka. Hladna fronta je dosegla Alpe in se počasi pomika proti vzhodu. Pred njo k nam od jugozahoda še priteka topel zrak.

V gorah bo spremenljivo z možnostjo posameznih ploh ali neviht, ki se bodo izmenjevale z obdobji lepšega vremena. Po nižinah in ob morju bo spremenljivo do dolne oblakove. Popoldan bo soporno, pihal bo šibak do zmeren jugo. Možne bodo posamezne nevihte, ki bodo pogosteje po nižinah v večernih urah. Niso izključene tudi močnejše krajevne nevihte.

Danes bo v notranjosti Slovenije pretežno oblačno, občasno bodo možne krajevne padavine, deloma plohe in posamezne nevihte. Več sonca bo v južnih krajih. Najnižje jutranje temperature bodo od 16 do 22, najvišje dnevnne od 22 do 26, na Primorskem in v jugovzhodnih krajih do 30 stopinj C.

Jutri bo vreme precej nestabilno z možnostjo posameznih ploh in neviht v gorah, nekaj jih bo tudi po nižinah in ob morju. Posamezne krajevne nevihte bodo lahko tudi močnejše.

Jutri bo deloma sončno s spremenljivo oblakostjo. Spet se bo okrepil jugozahodni veter. V zahodnih krajih se bodo začele pojavljati plohe in nevihte, ki se bodo zvečer in v noči razširile nad večji del Slovenije.

NA DANŠNJI DAN
2005 – Po močnih nalivih od prejšnjega popolnovega dne do zdaj ponavadi v pasu od zahodnega Krasa do Logaškega izmerili izjemno veliko 24-urno višino padavin. V Opatjem selu južno od Nove Gorice so izmerili kar 206 mm, na Lokvah pa 137 mm.

PLIMOVANJE
Danes: ob 4.24 najnižje -70 cm, ob 11.01 najvišje 52 cm, ob 16.51 najnižje -33 cm, ob 22.35 najvišje 46 cm.
Jutri: ob 4.53 najnižje -63 cm, ob 11.34 najvišje 52 cm, ob 17.34 najnižje -31 cm, ob 23.11 najvišje 35 cm.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 24 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 27 2000 m 15
1000 m 23 2500 m 12
1500 m 19 2864 m 8
UV indeks ob jasnom vremenu po nižinah dosegne 7,5, v gorah do 8,5.

UV indeks ob jasnom vremenu po nižinah dosegne 7,5, v gorah do 8,5.

Jutri bo vreme precej nestabilno z možnostjo posameznih ploh in neviht v gorah, nekaj jih bo tudi po nižinah in ob morju. Posamezne krajevne nevihte bodo lahko tudi močnejše.

Jutri bo deloma sončno s spremenljivo oblakostjo. Spet se bo okrepil jugozahodni veter. V zahodnih krajih se bodo začele pojavljati plohe in nevihte, ki se bodo zvečer in v noči razširile nad večji del Slovenije.

STOCKHOLM - Kandidira za parlament
Mlad švedski politik trdi, da je nezakonski sin Francoisa Mitterranda

STOCKHOLM - Švedski politik, 25-letni Hravn Forsne, ki bo septembra na volitvah kandidiral za sedež v parlamentu, trdi, da je nezakonski sin bivšega francoskega predsednika Françoisa Mitterranda. Forsne je sin švedske novinarke in v bistvu dopisnice švedskega tabloida Aftonbladet Christine Forsne, ki je pred dvema letoma priznala, da je imela 15 let trajajočo ljubezensko zvezo z bivšim francoskim predsednikom. Ta se je začela leta 1979, ko je z njim opravila intervju. Mitterrand, ki je zaradi raka umrl leta 1996, je imel dva sina z ženo Danielle, priznal pa je tudi eno nezakonsko hči. Christina Forsne pa ni nikoli povedala, kdo je oče njenega sina, ki se je rodil leta 1988, ko je Mitterrand začel drugi predsedniški mandat.

Forsne trenutno vodi politično kampanjo s stranko Zmerne stranke za volitve, ki bodo 14. septembra. Povedal je, da je spregovoril zato, ker se mu zdi prav, da volivci poznačajo njegovo ozadje. A slave v Franciji si ne želi. »Sem švedski politik in švedska politika je tista, ki me zanimala,« je dejal.

MIGRACIJE - Letos v Italijo prispelo že več kot 90 tisoč migrantov

Italijanska mornarica samo včeraj rešila 1700 nezakonitih priseljencev

REGGIO CALABRIA - Italijanska mornarica je včeraj rešila 1700 migrantov in jih nato prepeljala v pristanišče Reggio Calabria (**na posnetku Anse**). Skupno je v okviru programa Mare Nostrum konec minulega tedna rešila 2053 migrantov.

V tem letu je na italijansko obalo prispevalo že prek 90.000 migrantov, med njimi je bilo tudi veliko število sirskih vojnih beguncov.

Opozicijske stranke v Italiji vse bolj pritisajo na vlado Mattea Renzija in zahtevajo, da se ustavi naval migrantov v Italijo. Stranka Na prej Italija nekdanjega premierja Silvia Berlusconija je pozvala EU k takojšnji intervenciji v Libiji, kjer bi preprečili odhode čolnov z migranti. Nekdanja italijanska zunanjina ministrica Emma Bonino pa se zavzema za imenovanje evropskega komisarja za Sredozemsko morje, ki bi se ukvarjal z golj s problematiko migrantov.

(POČASI, POČASI) **PAMANA, PAMANA** tekst in fotografije Veronika Sosa

- 14 -

Ko želis biti prostovoljec in ne turist

Jana Dular, direktorica centra Ela, z vaškimi otroki

V Mazembeju nisem nikoli razmišljala o barvi svoje kože. Tam sem se počutila kot doma. Na belce so v vasi Mazembe najbrž že navajeni, saj center Ela že skoraj dve leti gosti prostovoljce, »belce« iz Slovenije. Nihče me ni nikoli gledal postrani, ker sem drugačna, odnos vaščanov je bil do mene vedno pristen, naraven. Zanje nisem bila nikoli »madame«, temveč enostavno »Veronika«. Pa tudi otroci se me niso bali, ker sem bila mzungu, belka. Stiskali so se k meni, iskali moj dotik. Ko smo plesali v krogu, so se dobesedno »borili« za to, kdo bo plesal ob meni, kdo me bo prikel za roko. Vsi so vedeli, zakaj sem tam. Prišla sem, da bi jim pomagala pridobivati znanje.

Seveda ni povsod tako kot v Mazembeju. V večjih mestih ali vseh je barva kože razpoznavni znak. Tam sem bila vedno samo »madame«. Med spreходi sem čutila na sebi pogled, nikar se jim nisem mogla izogniti. Ali naj si zakrijem obraz? In takrat sem se vsaki spomnila na dom, na Afričane, ki prodajajo knjige po tržaških ulicah. V Muzuzu, večjemu mestu na severu Malavija, sem imela jaz njihovo vlogo. Med več tisoč Afričanov sem bila jaz edina belka. In šele takrat sem usvojila, kakšni so najbrž občutki Afričana, ki živi v Trstu.

V Afriki je belec velikokrat tisti, ki prinaša denar ali pa blagostanje. »Ali bi šoli lahko podarila akumulator?« me vpraša ravnateljica med mojim prvim obiskom v šoli v Mazembeju. Čeprav ravnateljica dobro pozna društvo Ela, ki nudi pomoč učencem z učnimi težavami, in ve, zakaj prihajajo prostovoljci v Mazembeju, sem bila v njenih očeh še vedno samo belka, ki ima denar. Ko se v Afriki odpriši kot prostovoljec, te tak odnos skoraj razjezi.

Podobno je bilo med spreходom v vasi Kande. Presulinu me je, ko so mi otroci pomolili roko in me prosili za denar. Pred kampingom v Kandiju je tak odnos posledica ravnjanja belcev, turistov, ki največkrat mislijo, da z razdeljevanjem dobrin pomagajo lokalnemu prebivalstvu. Vendar se motijo, saj s tem podpirajo le tisto kolonialno zapuščino, ki je tam še vedno živa.

In ravno zato v društvu Ela nismo nikoli zastonj delili barvic ali zvezkov, saj bi bil sicer odnos belca podoben tistem, ki ga imajo turisti. Nagrade so otroci prejeli samo takrat, ko je šlo za (pristno) tekmovanje v igrah brez meja ali pa v matematiki. Skratka, če so si želeli nagrade, so se moralni zanj potruditi. Sicer bi center Ela postal le razdeljevalec dobrin. Tega pa si ne želim. V Mazembeju želimo deliti znanje.

Se nadaljuje.